

Základní umělecká škola Svárov

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„společnou tvorbou do světa umění“

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Obory, kapacita školy	5
2.2	Historie a současnost	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce, partneři školy	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky	5
3.	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A VIZE	6
3.1	Zaměření školy	6
3.2	Vize školy	6
4.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE A KLÍČOVÉ KOMPETENCE ŽÁKA	6
4.1	Výchovné a vzdělávací strategie	6
4.2	Klíčové kompetence žáka	7
5.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	8
5.1	PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	8
5.2	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KLAVÍR	10
5.3	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE	13
5.4	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA HOUSLE	17
5.5	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KYTARU	19
5.6	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU	22
5.7	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA BASOVOU KYTARU	25
5.8	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU	27
5.9	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU	30
5.10	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KLARINET	32
5.11	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA SAXOFON	34
5.12	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ SÓLOVÝ ZPĚV	37
5.13	PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA	39
5.14	PŘEDMĚT KOMORNÍ A SOUBOROVÁ HRA	40
5.15	PŘEDMĚT SBOROVÝ ZPĚV	42
5.16	ROZŠÍŘENÉ STUDIUM s navýšeným počtem hodin	44
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	45
6.1	Charakteristika vyučovacích předmětů	45

6.2	PŘÍPRAVNÉ STUDIUM / VÝTVARNÁ PŘÍPRAVKA	45
6.3	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – VÝTVARNÁ TVORBA	46
7.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	48
7.1	Charakteristika tanečního oboru	48
7.2	Charakteristika vyučovacích předmětů	48
7.3	PŘÍPRAVNÉ STUDIUM / TANEČNÍ PŘÍPRAVKA	49
7.4	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – MODERNÍ TANEC	49
8.	VÝUKA ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	52
9.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	52
10.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	53
10.1	ÚČEL, FUNKCE A KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ	53
10.2	PRAVIDLA PRO STUPNĚ HODNOCENÍ A KLASIFIKACE	53
10.3	ZÁSADY HODNOCENÍ A KLASIFIKACE	53
10.4	PRŮBĚŽNÉ HODNOCENÍ ŽÁKA	54
11.	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	55
11.1	Podmínky pro vzdělávání ZUŠ	55
11.2	Průběh vzdělávání ZUŠ	55
11.3	Výsledky vzdělávání žáků ZUŠ	55
11.4	Spolupráce ZUŠ	55
11.5	Řízení ZUŠ	55

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Svárov *„SPOLEČNOU TVORBOU DO SVĚTA UMĚNÍ“*

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Svárov je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání, který vydal Výzkumný ústav pedagogický v Praze a byl schválen MŠMT dne 31. května 2010 s účinností od 1. září 2010 pod č.j. 12 955/2010-22.

Předkladatel: Základní umělecká škola Svárov

- sídlo školy – adresa: Hlavní 1, 273 51 Svárov, okres Kladno
- IČ: 087 90 981, IZO: 181104091, DIČ: CZ08790981
- právní forma: příspěvková organizace
- statutární orgán – ředitel školy: Ivo Formáček
- telefon: 778 507 750, e-mail: svarov.zus@gmail.com
- ID-DS: 22yqma, www.zussvarov.cz
- místo poskytovaného vzdělávání: Hlavní 1, Svárov

Zřizovatel školy: obec Svárov

- e-mail: ousvarov@centrum.cz telefon: 312 698 417
- web: www.svarov.eu

Platnost dokumentu od 1. září 2020

Svárov 1. 6. 2020

.....
Ivo Formáček, ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Obory, kapacita školy

- Obory: hudební, výtvarný, taneční
- Celková maximální kapacita: 150 žáků

2.2 Historie a současnost

Činnost uměleckého vzdělávání na Svárově byla zahájena od 1. 10. 2018 pod záštitou Obecního úřadu. Usnesením zastupitelstva obce Svárov (zřizovatel školy) a rozhodnutím MŠMT ze dne 19. 2. 2019 o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení byla Základní umělecká škola Svárov součástí právního subjektu, příspěvkové organizace, Základní škola, Mateřská škola a Základní umělecká škola Svárov.

S účinností od 3. 1. 2020 je Základní umělecká škola Svárov, příspěvková organizace, právním subjektem se zápisem v obchodním rejstříku a v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT.

Sídlo školy a místo poskytovaného vzdělávání je na adrese Hlavní 1, obec Svárov. Škola realizuje výuku uměleckých oborů ve studijních zaměřeních a předmětech oborů. Se zřetelem na veřejnou prezentaci své činnosti a výsledků vzdělávání žáků a propagaci pořádá vystoupení a výstavy.

V kooperaci se svými partnery se škola podílí na realizaci kulturně-spoločenských akcí v obci a okolí.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pro personální zajištění výuky uměleckých oborů a předmětů v jednotlivých studijních zaměřeních působí na škole pedagogové a výkonní umělci. Škola dle potřeb dbá o další profesní a odborný rozvoj pedagogů.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce, partneři školy

Dlouhodobé projekty

- Spolupráce uměleckých oborů a studijních zaměření (koncerty, výstavy)
- Spolupráce s partnery, mj. na prezentaci školy a uměleckého vzdělávání

Partneři školy a spolupráce

- Klíčoví partneři: zřizovatel školy obec Svárov, zákonní zástupci žáků, ZŠ-MŠ Svárov
- Spolupráce s institucemi v obci a okolí, spolupráce s dalšími ZUŠ a výkonnými umělci

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Prostorové podmínky

- pro výuku, administrativu a vedení: v budově školy – Hlavní 1, Svárov
- pro koncerty a výstavy: sál Svárovské besedy – Hlavní 101, Svárov

Materiální podmínky

- hudební obor: základní vybavení, pomůcky, notový materiál a literatura, hudební nástroje a aparatura
- výtvarný obor: základní vybavení, pomůcky a materiál pro výuku předmětů a činnosti oboru
- Wi-Fi, multifunkční dotyková tabule, notebooky, kopírovací zařízení s tiskárnou a se skenerem

Hygienické a bezpečnostní podmínky

- prostory v nové školní budově jsou vyhovující pro výuku žáků
- škola má zázemí pro žáky a učitele včetně sociálního zařízení
- vstup do školní budovy školy je zabezpečen a odemýkán video-telefonem

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A VIZE

Motto: „SPOLEČNOU CESTOU DO SVĚTA UMĚNÍ“

3.1 Zaměření školy

- vzdělávání dětí a mládeže v uměleckých oborech: hudebním, výtvarném, tanečním
- spolupráce oborů a studijních zaměření
- spolupráce s partnery na prezentaci a podpoře uměleckého vzdělávání

3.2 Vize školy

Škola podporuje a podněcuje:

- tvůrčí činnost žáka, jeho uměleckou aktivitu a vztah k umění
- spolupráci s partnery na propagaci školy s podporou uměleckého vzdělávání

Škola realizuje a rozvíjí:

- spolupráci studijních oborů a vzdělávacích zaměření
- prezentaci žáků a výsledků vzdělávání formou koncertů, výstav a dalších aktivit

Škola dbá na:

- strategické a kontinuální plánování činnosti a prezentaci výsledků vzdělávání
- odpovědnost, sebevědomí a kultivované vystupování žáka a učitele
- odpovědný přístup žáka i učitele k realizaci stanovených záměrů, strategií a cílů
- spolupráci školy, žáků a rodičů na budování dobrého jména, pověsti a image školy
- zlepšování prostředí a materiálně-technických podmínek pro vzdělávání

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE A KLÍČOVÉ KOMPETENCE ŽÁKA

4.1 Výchovné a vzdělávací strategie

Charakteristika

Škola:

- rozvíjí kompetence žáka k umělecké komunikaci, kompetence osobnostně-sociální a kompetence kulturní
- aplikuje výchovné a vzdělávací strategie pro symbiózu studijních oborů, vzdělávacích oblastí a studijních zaměření, jejich vzájemnou podporu s cílem společné prezentace

4.1.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

Učitel:

- předává žákovi teoretické i praktické znalosti, které slouží k uměleckému vyjadřování
- přibližuje žákovi umělecké dílo, např. výkladem, interpretací, ukázkami nebo záznamem
- vytváří prostor pro kreativitu a umožňuje žákovi podílet se na realizaci umělecké tvorby
- seznamuje žáka s různými uměleckými styly a žánry
- hodnotí práci žáka a poskytuje žákovi prostor pro vlastní hodnocení a sebereflexi
- vede se žákem dialog o uměleckém díle a umělecké tvorbě

4.1.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

Učitel:

- vede žáka k toleranci, spolupráci a respektování práce své i druhých a zodpovědnému přístupu ke své i společné práci a tvorbě
- vede žáka k adaptabilitě a symbióze s kolektivem školy se zřetelem na mezilidské vztahy
- vede žáka k soustavné a svědomité práci, svým jednáním je pro žáka vzorem a příkladem
- komunikuje s rodiči žáka a klade důraz na jeho podporu a zodpovědný přístup ke studiu

- přistupuje k žákovi se zřetelem na jeho předpoklady k uměleckému vzdělávání – míru talentu, věk, mentální a fyzické předpoklady
- pozitivním přístupem se podílí na vytváření příznivého klima a bezpečného prostředí ve škole

4.1.3 Strategie pro kompetenci kulturní

Učitel:

- podněcuje u žáka vnímání kulturních tradic a hodnot, rozvíjí jeho kulturní rozhled
- vede a motivuje žáka k účasti na kulturních a společenských akcích školy, obce a regionu
- vede žáka ke vnímání kulturní úrovně společnosti, společenského vývoje a sociálního prostředí
- vede žáka k ohleduplnosti a pravidlům společenského chování a vystupování

4.2 Klíčové kompetence žáka

Charakteristika

- jasné a transparentní
- reálně aplikovatelné – splnitelné
- zjiřitelné, ověřitelné, hodnotitelné
- společně sdílené – pochopené a přijaté

Kompetence k umělecké komunikaci

Žák:

- vyjadřuje se prostřednictvím tvorby a interpretace
- používá tělo nebo nástroj jako jazyk, kterým sděluje své umělecké představy
- při interpretaci díla využívá své dosažené technické úrovně a znalosti výrazových prostředků
- je schopen sebereflexe a vlastního hodnocení
- je schopen využívat audio–video záznamy jako recepčního a reflexního prostředku s přímou vazbou a návazností pro podporu a rozvoj vlastní představivosti a fantazie

Kompetence osobnostně sociální

Žák:

- má aktivní přístup ke společné umělecké tvorbě
- disponuje pracovními návyky, které formují jeho osobnost
- má odpovědnost za svou přípravu a realizaci uměleckého výkonu
- zapojuje se do společných aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo
- má zájem o veřejnou prezentaci s vazbou na potřebu seberealizace
- snaží se zvládat adaptabilitu v neznámém prostředí a vyrovnat se s případným neúspěchem
- v kolektivu si uvědomuje svoji zodpovědnost za společné dílo a dokáže podřídit individuální zájmy společným záměrům a cílům

Kompetence kulturní

Žák

- je vnímavý ke kulturním tradicím a hodnotám, chápe je jako důležitou součást lidské existence
- má zájem si rozšiřovat kulturní obzor
- podněcuje své okolí k navštěvování kulturních akcí, které sám vyhledává a doporučuje
- je schopen porovnávat a hodnotit úroveň kulturního prostředí, ve kterém žije a tvoří, na základě svých poznatků a zkušeností si vytváří názor, postoj a vztah

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Charakteristika

Hudební obor (HO) umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného a systematického vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznáváním hudební kultury a osvojením si základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení. Vzdělávací obsah hudebního oboru je členěn do dvou vzájemně provázaných oblastí.

V oblasti Interpretace a tvorba si žák v individuální nebo skupinové výuce osvojuje hru na nástroj nebo zpěv. V průběhu studia v HO získává elementární návyky, znalosti, vědomosti a dovednosti, které využívá a uplatňuje v individuální i kolektivní tvorbě. Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby umožňuje žákovi orientovat se ve světě hudby, využívat a přenášet získané vědomosti, dovednosti a zkušenosti do vnímání hudby, prostřednictvím poslechu poučeněji interpretovat hudební dílo a případně je i porovnávat a hodnotit.

Vzdělávací obsah HO je specifikován ve studijních zaměřeních, očekávané a předpokládané výstupy předmětů jsou zpracovány ve studijních zaměřeních. Cílem je pěstovat u žáka kladný vztah k hudebnímu umění, vést žáka k pochopení hudby jako prostředku nonverbální komunikace, formování hodnotových kritérií, zpracovávat a vyhodnocovat osobní poznatky a pěstovat estetické citění a tvůrčí fantazii.

Stupeň vzdělávání je ukončen absolventským vystoupením, popř. závěrečnou komisionální zkouškou.

5.1 PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

5.1.1 PŘÍPRAVNÉ STUDIUM PRO I. STUPEŇ – HUDEBNÍ PŘÍPRAVKA

Charakteristika

Do přípravného studia pro I. stupeň základního studia jsou zařazovány děti od pěti let nebo od šesti let na základě zjišťovací zkoušky předpokladů pro umělecké vzdělávání.

Jedním z cílů přípravného studia, které je průpravou k základnímu studiu hudebního oboru, je hravou formou vzbudit u žáka zájem o hudbu a navodit pocit radosti ze hry na nástroj nebo zpěvu.

Základním předmětem je Hudební příprava (dále HP), ve kterém se rozvíjejí schopnosti a dovednosti žáka. Žák je veden k osvojení základních znalostí a návyků pro základní studium I. stupně. Dále je zařazen předmět: průprava ke hře na nástroj nebo pěvecká průprava.

Prostřednictvím elementárních činností pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových se aktivizuje a podněcuje představivost, cit, vnímání a tvořivost žáka. Součástí výchovně vzdělávacího procesu je také zjišťování, sledování a vyhodnocování předpokladů žáka se zřetelem na další studium a konkrétní vzdělávací zaměření. Žák, který splní předpoklady, je po úspěšném vykonání komisionální zkoušky přijat do základního studia.

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině):

Průprava ke hře na nástroj (1-3) nebo **Pěvecká průprava** (1-3)

Hudební příprava (max. 20) **Pěvecký sbor** (max. 20)

Učební plán:

	1. ročník	2. ročník
Povinné předměty		
Průprava ke hře na nástroj nebo Pěvecká průprava	1	1
Hudební příprava	1	1
Nepovinné předměty		
Sborový zpěv		1–2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2

Učební osnovy – výstupy předmětů přípravného studia:

Hudební příprava – 1. ročník

Žák:

- zpívá jednoduchou píseň s doprovodem
- zopakuje jednoduchý rytmický model formou hry na tělo či s použitím Orffových nástrojů
- rozezná vysoký a hluboký tón
- orientuje se v základní hudební terminologii (zvuk, tón, vlastnosti tónu, případně napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou)

Hudební příprava – 2. ročník

Žák:

- rytmizuje říkadla pomocí hry na tělo
- použije Orffův instrumentář při doprovodu jednoduché písně
- rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, vysoké a hluboké tóny
- zpívá jednoduchou lidovou píseň
- ovládá správný pěvecký postoj
- rozliší hudební pojmy – zvuk, tón a vlastnosti tónu
- ovládá houslový klíč, notovou osnovu, hodnoty not a pomlk (celá, půlová a čtvrtová)
- vyjmenuje hudební abecedu

Průprava ke hře na klavír a elektronické klávesové nástroje

Žák:

- orientuje se v notovém zápise a na klaviatuře v rozsahu $c^1 - g^1$
- hraje zvláště pravou i levou rukou
- hraje lidové písně dle sluchu
- má správné sezení u nástroje a postavení rukou
- zvládá hru portamento

Průprava ke hře na housle

Žák:

- popíše nástroj a jeho části
- ovládá držení nástroje
- hraje lidové písně v rozsahu kvinty
- ovládá základy koordinaci levé a pravé ruky
- hraje pizzicato, případně zvládá držení smyčce a hru krátkým smykem středem smyčce
- orientuje se v notaci

Průprava ke hře na kytaru

Žák:

- popíše nástroj a jeho části
- ovládá správné držení nástroje
- hraje na prázdných strunách
- předvede postavení levé ruky
- hraje snadné rytmicko-melodické motivy

Průprava ke hře na zobcovou flétnu

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- ovládá správný postoj a držení nástroje
- zvládá tvoření tónu bráničním dýcháním
- ovládá hru v rozsahu rejstříku $g^1 - d^2$
- hraje jednoduché lidové písně podle sluchu

Pěvecká průprava / Sborový zpěv

Žák:

- ovládá správný postoj a držení těla při zpěvu
- dbá na správné dýchání a artikulaci
- zpívá jednoduché písně podle sluchu
- rozlišuje dynamiku
- reaguje na gesta učitele

5.1.2 PŘÍPRAVNÉ STUDIUM PRO II. STUPEŇ

Charakteristika

Do přípravného studia pro II. stupeň jsou zařazováni žáci, kteří ve studijním zaměření neabsolvovali I. stupeň nebo neprokážou znalosti a vědomosti z předchozího uměleckého vzdělávání. Žák je veden k osvojení základních znalostí a dovedností potřebných pro základní studium na II. stupni.

Prostřednictvím výukových činností se u žáka rozvíjí představivost, cit, vnímání a tvořivost. Nezbytný je rozvoj základních dovedností, vědomostí a znalostí pro studium na II. stupni. Součástí studia je také zjišťování, sledování a vyhodnocování předpokladů žáka se zřetelem na další vzdělávání v daném studijním zaměření. Žák, který splní předpoklady, je po úspěšném vykonání komisionální zkoušky přijat do základního studia II. stupně.

Vyučované předměty (počet žáků ve vyučovací hodině)

Průprava ke hře na nástroj (1-2) nebo Pěvecká průprava (1-2)

Hudební nauka (max. 20) Sborový zpěv (max. 20)

Učební plán:

	1. pololetí	2. pololetí
Povinné předměty		
Průprava ke hře na nástroj nebo Pěvecká průprava	1	1
Povinně-volitelné předměty		
Hudební nauka	1	1
Sborový zpěv	1–2	1–2
Celkem hodin	2–3	2–3

Průprava ke hře na klarinet / saxofon

Žák:

- popíše nástroj a jednotlivé části, ovládá jeho rozložení i složení
- dbá na správné držení těla a nástroje
- zvládá brániční dýchání a tvoření tónu
- ovládá hru v rozsahu $g^1 - h^2$
- zvládá hru jednodušších skladeb

Průprava ke hře na klavír / elektronické klávesové nástroje

Žák:

- orientuje se v notaci (c – c3, takt, pomlky)
- ovládá základy techniky hry na nástroj
- orientuje se v základních akordech
- zvládá základy stylizace a harmonizace písní
- hraje skladby s akordickým doprovodem

Průprava ke hře na kytaru / el. kytaru / bas. kytaru

Žák:

- ovládá základní funkce nástroje
- ovládá základy techniky hry na nástroj
- orientuje se v základních akordech
- zvládá základy stylizace písní
- hraje skladby s doprovodem

5.2 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KLAVÍR**Charakteristika**

Klavír patří mezi nejvíce rozšířené hudební nástroje. Od svého vzniku se uplatňuje v sólové, čtyřruční a komorní hře, ale také v doprovodech instrumentalistů a zpěváků, ale i jako doprovodný nástroj tanečního oboru. Výuka hry na klavír je součástí vzdělávání na konzervatoři a na školách s hudebním zaměřením.

Žák získává potřebné hudební znalosti, rozvíjí prstovou motoriku, svalovou činnost, učí se koordinaci těla a uvolnění paží. Rozvíjí sluchovou představivost, paměť a tvořivost, seznamuje se s tvořením tónu a zvukovými možnostmi nástroje.

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině) – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na klavír (1) – studium hry na nástroj, hra z listu, základy harmonizace, studium partů a průprava k souhře

Komorní a souborová hra nebo Sborový zpěv (max. 20) – čtyřruční hra, soubor, doprovod (na II. stupni), sborový zpěv (unisono, vícehlas)

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.	
Povinné předměty												
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1								
Povinně-volitelné předměty												
Komorní a souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1–2	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1–2	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2–3	3	3	2–3	2–3	2–3	2–3	2–3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky – sezení u nástroje, uvolnění hracího aparátu, postavení rukou
- propojuje čtení not s orientací na klaviatuře
- uplatní hru portamento, legato, staccato, hru dvojhmatů
- osvojí si základní koordinaci rukou
- rozliší a realizuje dynamiku – p, mf, f
- hraje vybraná cvičení a skladby z paměti
- tvoří doprovod k lidovým písním pomocí základních harmonických funkcí (T, D)
- hraje durové stupnice od bílých kláves zvlášť

2. ročník

Žák:

- rozvíjí jemnou motoriku a dbá na správnou pohybovou koordinaci při hře na nástroj
- užívá další dynamické odstíny (crescendo, decrescendo) a složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, trioly, synkopy)
- rozvíjí melodickou a rytmickou představivost
- hraje vybraná cvičení a skladby z paměti
- využívá základních harmonických funkcí (T, S, D) při hře lidových písní dle sluchu
- hraje durové stupnice v protipohybu přes 2 oktávy od bílých kláves, akordy tříhlasé s obraty ke hraným stupnicím zvlášť (tenuto, staccato, rozložené)

3. ročník

Žák:

- hraje durové, mollové stupnice přes 2 oktávy
- hraje tříhlasý akord s obraty tenuto, staccato
- využívá při hře rozmanitosti klavírních úhozů, dynamického odstínění tónů
- orientuje se v základech polyfonie a harmonie
- hraje složitější rytmické útvary a další výrazové odstíny (ritardando, accelerando)
- ovládá pedalizaci (synkopicky a současně)
- hraje snadné melodické ozdoby (přiraz, nátryl, mordent, obal)
- vytvoří jednoduchý doprovod k písním či známým melodiím pomocí harmonicko-tonálních funkcí
- hraje vybrané skladby z paměti

4. ročník

Žák:

- využívá získané znalosti a dovednosti při interpretaci skladeb různého charakteru
- ovládá hru melodických ozdob
- ovládá pedalizaci
- hraje technická cvičení a etudy v rychlejších tempech
- ovládá správné vedení hlasů v polyfonii
- hraje z listu jednoduché skladby
- uplatňuje získané dovednosti v kolektivní tvorbě (např. čtyřruční hra)
- hraje durové, mollové, případně chromatické stupnice v rovném pohybu přes čtyři oktávy, tříhlasý akord s obraty dohromady, velký rozklad kvintakordu s obraty

5. ročník

Žák:

- ovládá vyrovnanost pasážové techniky v rychlejších tempech
- dbá na plastické vedení jednotlivých hlasů v polyfonních skladbách
- interpretuje skladby různého charakteru, vystihne jejich tempo a výraz
- předvede skladbu s vlastním hudebním projevem
- hraje z listu jednoduché skladby
- uplatňuje získané dovednosti v kolektivní tvorbě (např. čtyřruční hra, doprovody nástrojů nebo zpěvu hudebním)
- hraje durové a mollové stupnice v rovném i kombinovaném pohybu, čtyřhlasý akord s obraty každou rukou zvlášť (dle fyzických dispozic), velký rozklad tónického kvintakordu s obraty v rovném pohybu dohromady

6. ročník

Žák:

- vytvoří uvědoměle tón v různých dynamických odstínech na základě zvukové představy, vede hudební frázi a citlivě vnímá harmonickou strukturu hraných skladeb
- zvládá náročnější pasážovou techniku na větších plochách
- propojuje při samostudiu již získané znalosti a dovednosti s vlastním vyjádřením
- orientuje se v tempovém označení hraných skladeb
- vyjádří přehledně a plasticky polyfonní díla
- využívá pedalizace ve vybraných skladbách
- hraje vybrané skladby z paměti
- orientuje se v akordických značkách při hře lidových a umělých písní
- vytvoří adekvátní doprovod podle nálady a charakteru dané písně
- uplatňuje získané dovednosti v kolektivní tvorbě (např. čtyřruční hra, doprovody)
- hraje durové, stejnojmenné mollové, případně chromatické stupnice v kombinovaném pohybu, čtyřhlasý akord s obraty dohromady tenuto, staccato a rozložené, velký rozklad tónického kvintakordu s obraty v kombinovaném pohybu

7. ročník

Žák:

- ovládá všechny druhy úhozů – legato, portamento, staccato, non legato
- hraje durové, mollové, stupnice v pohybu kombinovaném, čtyřhlasý akord s obraty, popř. dominantní nebo zmenšený septakord s obraty, velký rozklad tónického kvintakordu
- uplatní vlastní hudební cítění při interpretaci studovaných skladeb
- analyzuje studované skladby
- podílí se na tvorbě pedalizace skladeb
- využívá pasážovou, akordovou, repetiční a oktavovou techniku
- orientuje se v akordických značkách při hře lidových a umělých písní
- vytvoří adekvátní doprovod podle nálady a charakteru dané písně
- uplatňuje získané dovednosti v kolektivní tvorbě (např. čtyřruční hra, doprovody)
- hraje vybrané přednesové skladby z paměti
- interpretuje podle zájmu a schopností jazzové či taneční písně, podle akordických značek a tvoří adekvátní doprovody
- zvládá hru z listu

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje různé hudební styly a žánry
- vyjadřuje osobitým přístupem styl a náladu hrané skladby
- orientuje se v akordických značkách a vytvoří doprovod k písním
- hraje jednoduché skladby z listu a vybrané přednesové skladby z paměti
- podílí se na výběru přednesové literatury a je sebekritický k vlastním hudebním výkonům
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje stupnice kombinovaně a čtyřhlasé akordy či velký rozklad s obraty, případně dominantní septakord s obraty

2. ročník

Žák:

- hraje různé hudební styly a žánry
- vystihne charakter a náladu skladby
- orientuje se v akordických značkách, tvoří podle akord. značení doprovod k písním
- hraje jednoduché skladby z listu a vybrané přednesové skladby z paměti
- zvládá samostatně nastudovat snadnější skladby sólové nebo doprovody
- podílí se na výběru literatury a je sebekritický
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby, samostatně zvládá studium klavírních partů
- hraje stupnice kombinovaně, případně v lomených terciích v rovném pohybu přes čtyři oktávy a čtyřhlasé akordy či velký rozklad s obraty, případně dominantní septakord s obraty

3. ročník

Žák:

- orientuje se v různých stylech a žánrech
- vyřeší různé technické a rytmické problémy (skoky, melod. ozdoby, polyrytmika)
- vytvoří doprovod k písni dle akord. značek
- vystihne charakter a náladu skladby
- hraje jednoduché skladby z listu a vybrané přednesové skladby z paměti
- podílí se na výběru přednesové literatury
- zvládá samostatně nastudovat snadnější skladby sólové a snazší doprovody
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby, samostatně zvládá přípravu partů
- hraje stupnice kombinovaně, popř. v lomených sextách v rovnoměrném pohybu přes čtyři oktávy a čtyřhlasé akordy či velký rozklad s obraty, případně dominantní septakord s obraty

4. ročník

Žák:

- orientuje se v různých stylech a žánrech
- vyřeší samostatně technické a rytmické problémy
- vystihne charakter a náladu skladby
- hraje jednoduché skladby z listu a vybrané skladby z paměti
- podílí se na výběru přednesové literatury a je sebekritický k vlastním hudebním výkonům
- zvládá samostatně nastudovat složitější skladby sólové, klavírní doprovody, případně klavírní party v souborech různého obsazení
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby, samostatně nastuduje klavírní part

5.3 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Charakteristika

Elektronické klávesové nástroje (dále EKN) členíme dle technických specifik a využití na keyboardy (se sekci doprovodné rytmiky), syntetizátory a workstationy – hudební pracovní stanice (s možností práce se sequencerem, samplů, performance, úpravy a tvorby zvuků a MIDI souborů, editace zvukových bank), digitální piana (s GH mechanikou), ovládací a řídicí klaviatury (pro práci s hudebním software a PC). Součástí nižší střední a střední třídy EKN (keyboardy a workstationy) jsou také arpeggiátory a sequencery (pro aranžování a kompozici hudby), ve střední a vyšší třídě také HDD jednotky pro záznam a přehrávání audio souborů (např. ve formátech WAV, MP3). EKN jsou většinou také vybaveny MIDI a USB rozhraním (To Host, To Device) pro další možnosti využití (např. PC, flashdisk). Pro výuku a studium jsou vhodné nástroje s dynamickou klaviaturou (polovytvářená, vyvážená), klaviatury syntetizátorů a workstationů vyšší třídy mohou být vybaveny funkcí after touch.

EKN se uplatňují nejen jako sólové nástroje, ale především jako nástroje doprovodné nebo v obsazení hudebních souborů různorodých žánrů. S využitím a obsazením se setkáváme v hudbě nonartificiální, ale také ve skladbách současných skladatelů artificiální hudby. Pro své neomezené zvukové možnosti jsou syntetizátory a workstationy používány v hudebních skupinách, divadelních orchestrech a v moderní tvorbě filmové a scénické hudby. EKN jsou také využívány hudebními tvůrci při aranžování nebo kompozici hudby pro různé účely a zaměření (např. kompozice a aranžování scénické hudby, filmové hudby apod.).

Při výuce předmětu si žák osvojuje základy hry na klaviatuře a technické možnosti nástroje. Učí se ovládat škálu zvuků a doprovodů, které nástroj nabízí a aktivně využívat možnosti nástroje. V průběhu studia je žák obeznámen s dalšími možnostmi využití nástroje a dle svých schopností je uplatňuje v praxi sólového hráče nebo v kolektivní tvorbě. Při výuce lze aplikovat zpěv žáka s doprovodem na EKN.

Součástí výuky je akordika, harmonizace s vedením basové linky, orientace v akordických značkách se zápisem do notového textu, tvorba dalších vícehlasů, tvorba rytmiky včetně formálních částí, stylizace skladeb především z oblasti nonartificiální hudby rozličných žánrů. Po zvládnutí základů je žák schopen nastudovat a interpretovat skladby především z oblasti hudby (sólo, doprovod, soubor, hudební skupina).

Součástí studia na II. stupni jsou základy stylizace a aranžování jednodušších skladeb, základy práce s MIDI soubory a základy ovládnutí zvukové aparatury – připojení EKN do klávesového komba nebo mixážního pultu a PA systému.

Vyučovací předměty – počet žáků ve vyučovací hodině – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na elektronické klávesové nástroje (1)

– studium hry na nástroje, stylizace doprovodů, akordika, harmonizace, hra z listu, studium partů a příprava k souhře, základy ovládní zvukové techniky, základy aranžování a MIDI (na II. stupni)

Komorní a souborová hra tvorba nebo Sborový zpěv (max. 20)

– soubor, hudební skupina, doprovod (na II. stupni), popř. sborový zpěv (unisono, vícehlas)

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně-volitelné předměty											
Komorní a souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2-3	3	3	2-3	2-3	2-3	2-3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše přiměřeně svému věku nástroj a jeho základní funkce
- ovládá základní technické funkce nástroje (volba zvuku – voice, dělení klaviatury)
- ovládá základní návyky při hře na nástroj (sezení, postavení rukou a prstů na klaviatuře)
- užívá základní úhozové prvky (tenuto, legato, staccato)
- využívá elementární dynamiku (f, mf, p)
- ovládá podkládání a překládání prstů
- zvládá základní koordinaci a nezávislost rukou
- orientuje se na klaviatuře s vazbou na notový zápis v houslovém klíči v rozsahu $c^1 - c^2$
- ovládá hodnoty not a pomlky (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)
- orientuje se ve 4/4, 2/4 a 3/4 taktu
- doprovodí lidové písně hrou dudácké kvinty, popř. harmonických funkcí T, D, S
- hraje vybrané durové stupnice přes 2 oktávy v protipohybu

2. ročník

Žák:

- orientuje se v houslovém a popř. basovém klíči
- ovládá základní možnosti nástroje
- doprovodí jednoduché lidové písně základními harmonickými funkcemi T, S, D
- orientuje se v základních akord. značkách
- vybere na nástroji vhodný styl a tempo jako rytmický doprovod písně – stylizace
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje vybrané durové stupnice rovným pohybem přes 2 oktávy včetně příslušných kvintakordů s obraty (harmonicky)

3. ročník

Žák:

- ovládá druhy úhozů
- používá v doprovodu lidových písní základní harmonickou kadenci T-S-D
- ovládá hru v tečkovaném rytmu
- tvoří základy stylizace doprovodů, volí vhodné tempo, rytmiku (style) i zvukový rejstřík (voice)
- zvládá u jednoduchých písní hru z paměti a popř. je transponuje do různých tónin
- orientuje se v notaci basového klíče

- ovládá základní funkce kontrolního pedálu
- orientuje se ve specifickém názvosloví nástroje (style, tempo, voice, sustain, accompaniment, start/stop, main A/B, fill in, synchrostart, transpose, tuning atd.)

4. ročník

Žák:

- zvládá hru v obtížnějších rytmických útvarech – tečkovaný rytmus, trioly
- využívá ovládací pedál
- zvládá stylizace doprovodů a volí vhodné tempo, rytmický i zvukový rejstřík
- využívá samostatně technické možnosti EKN – automatický rytmizovaný doprovod včetně formálních částí doprovodné sekce (intro, ending, main A/B, synchrostart), zvukové možnosti (dual,

5. ročník

Žák:

- zvládá hru harmonických kadencí T-S-D v probraných durových tóninách
- použije základních i vedlejších harmonicko-tonálních funkcí (II. a VI. stupeň)
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- využívá funkce nástroje, samostatně zvládá editaci ovládacího panelu

6. ročník

Žák:

- orientuje se v akordických značkách (včetně 7, m7, maj7, sus4, sus2, dim, aug) a vytvoří k písničím harmonický doprovod vč. zápisu ak. značení do partu
- hraje durové a mollové stupnice s akordy a harmonické kadence

7. ročník

Žák:

- orientuje se ve formálních částech skladeb (intro, sloka, refrén, coda)
- zvládá stylizaci skladeb, samostatně volí rytmické doprovody včetně formálních částí a zvukové rejstříky
- využívá osvojené technické dovednosti k samostatnému nastudování snazších skladeb
- zvládá polyfonní hru a vytváření vícehlasu
- interpretuje skladby různých žánrů (country, folk, pop, swing, rock, blues)

- hraje durové a mollové stupnice od bílých kláves přes 2 oktávy rovným pohybem, kvintakord s obraty (harmonicky i melodicky), harmonické kadence T-S-D

split, harmony), transpozici, ladění, hlasitosti sekcí, atd.

- ovládá harmonizaci jednoduchých písní včetně zápisu akordických značek do partu
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice od bílých kláves přes 2 oktávy rovným pohybem, kvintakord s obraty (harmonicky i melodicky), harmonické kadence T-S-D

- orientuje se samostatně ve středně náročném notovém zápise vč. ak. značení
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice s akordy a harmonické kadence

- zvládá stylizace skladeb, samostatně volí rytmické doprovody včetně formálních částí a zvukové rejstříky
- hraje z listu jednodušší skladby na úrovni 1. ročníku a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby

- orientuje se v akordických značkách a vytvoří k písničím adekvátní doprovod
- hraje z listu jednodušší skladby, vybrané skladby hraje z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice s akordy a harmonické kadence

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá harmonizaci s použitím kvintakordů (dur, moll, zmenšený, zvětšený), septakordů (7, m7, dim7), sus4, sus2, a tzv. lomených akordů s vedením bas, linky – včetně zápisu
- orientuje se v žánrech populární hudby
- podílí se na výběru skladeb
- ovládá základy aranžování jednoduchých písní se zápisem a ukládáním do sequenceru, zapojení EKN do aparatury (kombo, mixpult)
- ovládá kontrolní pedály (foot control)
- ovládá ukládání nastavení EKN do paměti (registration memory)
- hraje z listu jednodušší skladby a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice s akordy a kadence základních harmonicko-tonálních funkcí

2. ročník

Žák:

- zvládá harmonizaci s použitím kvintakordů (dur, moll, zmenšený, zvětšený), septakordů (7, m7, dim7), sus4, sus2 a tzv. lomených akordů s vedením bas. linky – včetně zápisu
- orientuje se v různých žánrech populární hudby a tvoří adekvátní doprovod
- podílí se na výběru skladeb
- ovládá základy aranžování jednoduchých písní se zápisem a ukládáním do sequenceru
- ovládá zapojení EKN do zvukové aparatury (kombo, mixpult) a práci s nastavením zvuku
- hraje z listu jednodušší skladby a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje stupnice (dur-moll) s akordy a kadence základních harmonicko-tonálních funkcí
- ovládá práci s registrační pamětí
- ovládá přenos dat (USB) a práci s MIDI file

3. ročník

Žák:

- ovládá technické možnosti nástroje, které samostatně využívá v interpretaci skladeb
- ovládá základy práce s PA systémem
- podílí se na výběru skladeb
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- ovládá práci s USB a MIDI soubory
- hraje vybrané skladby z paměti

4. ročník

Žák:

- ovládá stylizaci skladeb včetně formálních a přechodových částí
- zvládá hru z akordických značek včetně vedení basové linky
- ovládá samostatně zapojení zvukové aparatury s nástroji a mikrofony
- vytvoří adekvátní doprovod dle akordických značek
- hraje z listu jednodušší skladby a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- podílí se na výběru skladeb
- ovládá technické možnosti nástroje, které samostatně využívá v interpretaci skladeb a ve vlastní tvorbě
- ovládá základy improvizace na daný harmonický obsah skladby

5.4 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA HOUSLE

Charakteristika

Housle mají ojedinělou historii, neboť tento nástroj dospěl ke své dokonalosti již před téměř čtyřmi sty lety a od té doby se téměř nezměnil. Předchůdcem houslí je středověká rubeba, nástupce arabského rebábu a fidula. První moderní housle zhotovil Andrea Amati na objednávku rodu Medici. Nejstarší dochované housle z jeho dílny v Cremoně jsou z roku 1564. V Cremoně působila i početná houslařská rodina Quarneri a slavný Antonio Stradivari, jehož jméno se stalo celosvětově uznávaným pojmem. Z Itálie se umění houslařů rozšířilo do ostatních částí Evropy.

Housle patří mezi nejrozšířenější hudební nástroje. Uplatňují se jako nástroj sólový, dále jako velmi důležitý a oblíbený nástroj komorních souborů klasických i folklorních a tvoří základní nástrojovou skupinu symfonického orchestru.

Důležitým úkolem výuky hry na housle je vzbuzovat u žáka zájem o nástroj a rozvíjet jeho předpoklady. Učební plány a osnovy jsou sestaveny tak, aby žák získával znalosti a dovednosti v sólové hře, komorní hře, souboru, ve hře z listu a dalších činnostech. Absolventi jsou vybaveni také pro amatérské uplatnění a hra na nástroj se mnohdy stává celoživotní oblibou a zájmem. Žák má možnost pokračovat v dalším studiu na vyšších uměleckých školách.

Vyučovací předměty – počet žáků ve vyučovací hodině – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na housle (1) – studium hry na nástroj, hra z listu, hra s doprovodem, studium partů a průprava k souhře

Komorní a souborová hra tvorba (max. 20) nebo **Sborový zpěv** (max. 20)

– komorní soubor, hudební skupina, popř. sborový zpěv (unisono, vícehlas)

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plány:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně-volitelné předměty											
Komorní a souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2-3	3	3	2-3	2-3	2-3	2-3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá přirozené držení houslí, správné postavení levé ruky, lehký a rovný tah smyčce
- hraje durový a mollový prstoklad, využívá všech částí smyčce
- vytvoří znělý tón, dbá na intonaci
- hraje detaché, legato, staccato
- hraje vybraná cvičení a písňě z paměti
- hraje durové stupnice (G, D, A) a akordy v rozsahu oktávy dle probíraného prstokladu

2. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu a uvolněné držení nástroje
- ovládá základní prstoklady na všech strunách včetně hru zvýšeným 3. Prstem
- rozliší sluchem durový a mollový tónorod
- vystihne náladu skladby a vyjádří ji výrazovými prostředky
- využívá ve své interpretaci intonační sebekontroly
- orientuje se v taktu 2/4, 3/4, C
- rozliší při interpretaci základní tempa (pomalu, středně rychle, rychle)
- ovládá hru u pražce, základy vibrata a úvod ke hře do poloh (na 1. struně)
- dbá na přesnou intonaci a rytmus
- hraje vybrané skladby z paměti
- hraje durové stupnice (G, D, A, E) a akordy v rozsahu dvou oktáv

3. ročník

Žák:

- hraje vybrané skladby z paměti, odpoutává se od závislosti na notovém zápise
- dbá při interpretaci na souhru s doprovodem
- uplatní při hře základní výrazové prostředky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- hraje v dalších prstokladech (pražcový, výměna 1. a 3. polohy)
- ovládá pružný dopad prstů levé ruky
- dbá na techniku pravé a levé ruky
- rozvine smyčcovou techniku
- hraje vybrané skladby z paměti
- hraje durové a mollové stupnice (do 4 # , 4 b) a akord s přechodem do 3. polohy

4. ročník

Žák:

- využívá při studiu a interpretaci skladeb dynamiky
- hraje dvojhmaty, orientuje se v prstokladech 1., 3., 5. polohy
- využívá různé druhy smyků
- použije dosud získaných znalostí při samostatné přípravě včetně zápisu jednodušších smyků
- vystihne výraz, náladu a tempo skladby
- dbá na kvalitu tónu a správné frázování
- zdokonalí vibrato
- ovládá hru detaché, legato, martelé, staccato, spiccato
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice (do 4 # , 4 b) v rozsahu dvou a tří oktáv a akordy

5. ročník

Žák:

- upevní hladký přechod do vyšších poloh
- použije dosud získaných znalostí při samostatné přípravě jednodušších skladeb
- dbá na intonaci v polohách se zřetelem na čistotu hry
- dbá na kvalitu tónu, kultivované nasazení a hladké výměny smyků a poloh
- ovládá detaché, legato, staccato, martele, spiccato
- zdokonalí vibrato
- hraje skladby různých stylových období
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje stupnice a akordy dur, moll (do 4# a 4 b) přes 3 oktáv s využitím rytmických obměny

6. ročník

Žák:

- ovládá smyky a výměny poloh s přihlédnutím na zvukový charakter hry
- rozvine pohybovou stránku techniky hry levé ruky v celém rozsahu hmatníku
- vystihne charakter skladby různých období
- zvládá dle svých schopností samostatné nastudování skladby
- dbá na kvalitu tónu, hlavní výměny smyku
- zvládá složitější techniku levé ruky dle svých schopností (základní dvojhmaty)
- užívá při interpretaci výrazových prostředků
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice (do 4# a 4b) v rozsahu tří oktáv a akordy, využívá různé rytmické obměny

7. ročník

Žák:

- hraje skladby různých stylů a žánrů
- ovládá základní smyčcovou techniku (detache, legato, staccato, martele, spiccato, sautille)
- zvládá hru jednoduchých skladeb z listu
- vyjádří osobitým způsobem charakter a náladu hraných skladeb
- dbá na kvalitu tónu, kultivované nasazení a hladké výměny smyků a poloh
- využívá vibrato
- hraje vybrané přednesové skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice s akordy v rozsahu tří oktáv, užívá rytmické obměny

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- využívá celý rozsah nástroje a aplikuje různé druhy smyků
- zvládá plynule výměny poloh a hru v dvojhmatech
- použije při studiu skladeb různé rytmické variace
- dbá na intonaci, rytmus, barvu a kvalitu tónu
- rozvine technickou a emocionální složku hry
- naladí samostatně nástroj
- hraje vybrané přednesové skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice (do 4 # a 4 b) v rozsahu tří oktáv a akordy, využívá různé rytmické obměny

2. ročník

Žák:

- využívá celý rozsah nástroje a aplikuje různé druhy smyků
- zvládá plynule výměny poloh a hru v dvojhmatech
- použije při studiu skladeb různé rytmické variace
- dbá na intonaci, rytmus, barvu a kvalitu tónu
- rozvine technickou a emocionální složku hry
- naladí samostatně nástroj
- hraje vybrané přednesové skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice (do 4 # a 4 b) v rozsahu tří oktáv a akordy, využívá různé rytmické obměny

3. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise, při nácvičku a interpretaci skladeb samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty
- využívá výrazové a technické prvky osvojené v průběhu studia
- dbá na intonaci, rytmus, barvu a kvalitu tónu
- rozvine technickou a emocionální složku hry
- naladí samostatně nástroj
- hraje vybrané přednesové skladby z paměti
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice (do 4 # a 4 b) v rozsahu tří oktáv a akordy, využívá různé rytmické obměny

4. ročník

Žák:

- využívá získané zkušenosti, znalosti a dovednosti k samostatnému studiu skladeb
- podílí se aktivně na výběru skladeb
- orientuje se ve skladbách různých stylových období
- ovládá hru z listu a je schopen spojovat prvky rozvíjené po celou dobu studia
- dbá na intonaci, rytmus, barvu a kvalitu tónu
- rozvine technickou a emocionální složku hry
- naladí samostatně nástroj
- hraje vybrané přednesové skladby z paměti
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice (do 4 # a 4 b) v rozsahu tří oktáv a akordy, využívá různé rytmické obměny

5.5 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KYTARU

Charakteristika

Kytara spojuje přednosti nástroje sólového nebo doprovodného. Z hlediska historického vývoje zahrnuje všechna stylová období až po současnost včetně rozmanitosti žánrů. Uplatňuje se v sólové hře, v komorních souborech a hudebních skupinách.

Hlavním cílem je naučit žáka techniku hry a základní teoretické znalosti využitelné ve všech hudebních směrech. Zejména na II. stupni bere učitel ohled na individuální zájem žáka v oblasti výběru žánru studovaných skladeb.

Vyučovací předměty – počet žáků ve vyučovací hodině – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na kytaru (1–2) – studium hry na nástroj, hra z listu, základy harmonizace a improvizace, studium partů

Komorní a souborová hra nebo Sborový zpěv (max. 20) – soubor, hudební skupina, doprovod (na II. stupni), popř. sborový zpěv (unisono, vícehlas)

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I. r	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně-volitelné předměty											
Komorní a souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1–2	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1–2	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2	3	3	2–3	2–3	2–3	2–3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj včetně ladění (prázdné struny) a naladí s pomocí ladičky
- má základní návyky při sezení a držení nástroje
- ovládá správné držení nástroje, základy techniky hry a úhoz na prázdných strunách
- zahraje melodii v I. poloze
- prokáže prostřednictvím hry jednoduchých skladeb předpoklady pro elementární souhru

2. ročník

Žák:

- ovládá základní notaci na hmatníku do III. polohy
- hraje jednoduché rytmické motivy z paměti
- ovládá synchronizaci pravé a levé ruky
- využívá při hře dynamiku
- ovládá osvojenou techniku hry
- použije při hře uvolňovací cviky
- doprovodí písně podle akord. značek s rytmikou
- hraje jednoduché prstové cvičení v dur (C, G, F)
- hraje dur. stupnici v rozsahu jedné oktávy

3. ročník

Žák:

- ovládá kompletní notaci na hmatníku do V. polohy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápise
- hraje z paměti vybrané jednodušší skladby
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu písní
- vystihne náladu skladby a je schopen ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- ovládá a využívá základní italské názvosloví
- ovládá pokročilé rytmické doprovody
- hraje septakordy s malou i velkou septimou
- ovládá durové a mollové stupnice v rozsahu jedné oktávy

4. ročník

Žák:

- hraje repertoár různých stylových období včetně soudobé hudby
- uplatní dynamiku, agogiku
- hraje barré hmaty, tzv. malé barré
- využívá technické a výrazové prostředky (vibrato, tambora, glissando)
- zapojuje se do kolektivní tvorby, orientuje se v notovém zápise, spolupracuje s ostatními hráči
- hraje durové stupnice v rozsahu dvou oktáv melodicky, v sekvencích a terciích

5. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do VII. Polohy
- využívá dosud probrané technické prvky
- hraje doprovod k latinsko-americkým skladbám (Rumba, Bossa nova)
- zapojuje se do kolektivní tvorby, využívá dynamických rozdílů, vnímá ostatní spoluhráče
- orientuje se v 2-3 oktávových durových a mollových stupnicích
- ovládá kadence a hru z listu

6. ročník

Žák:

- orientuje se v akordických značkách, zná obraty akordů
- hraje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- ovládá dle svých možností hru z listu
- hraje vybrané skladby z paměti
- prezentuje vybrané nastudované skladby na veřejných vystoupeních
- uplatní dosud získané znalosti v kolektivní tvorbě, spolupracuje s ostatními spoluhráči, soustředí se na výraz skladby

7. ročník

Žák:

- hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- zdokonalí nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- ovládá pokročilé akordické značky (sus4, dim, aug), techniku barré hmatů
- hraje dle individuálních schopností plynule ve vyšších polohách v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- hraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovodí písně či skladby podle notace i akordických značek
- vytváří vlastní doprovod dle svých individuálních schopností
- uplatní se v kolektivní tvorbě
- hraje vybrané durové a mollové stupnice, v sekvencích a terciích

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- využívá technických a výrazových prostředků
- ovládá složitější rytmy latinsko-americké
- využívá při improvizaci modální tonální oblasti
- ovládá hru s trsátkem
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje vybrané durové a mollové stupnice melodicky, v sekvencích a terciích

2. ročník

Žák:

- ovládá pokročilé kytarové techniky jako arpeggio a glissando
- hraje v dynamických odstínech, pracuje s barvou zvuku
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby, samostatně se připravuje, spolupracuje se spoluhráči
- pozná hudbu z daného období, dokáže se přizpůsobit danému stylu
- využívá nástroj ve svém plném znění (rytmicky i melodicky)
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje vybrané durové a mollové stupnice, v sekvencích a terciích

3. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- popíše problematiku svého nástroje
- podílí se na výběru skladeb odpovídající jeho úrovni, pracuje samostatně
- ovládá improvizaci dle jeho možností
- hraje v rychlejších tempech, dovádí své technické schopnosti k vyšším úrovním
- orientuje se v současné hudební scéně a má svůj hudební vzor
- ovládá doprovod různých hudebních žánrů
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje vybrané durové a mollové stupnice

4. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- popíše problematiku svého nástroje
- podílí se na výběru skladeb odpovídající jeho úrovni, pracuje samostatně
- ovládá improvizaci dle jeho možností
- hraje v rychlejších tempech, dovádí své technické schopnosti k vyšším úrovním
- orientuje se v současné hudební scéně
- ovládá doprovod různých hudebních žánrů
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje vybrané durové a mollové stupnice

5.6 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

Charakteristika

Elektrická kytara je využívána ve velkém množství hudebních žánrů v nejrůznějších seskupeních. První pokusy o ozvučení akustické kytary vznikly jako reakce na nedostatečnou hlasitost nástroje v ansámblech s převahou dechových nástrojů. Pro průraznější zvuk v tělese a uplatnění jako sólového nástroje, byly činěny pokusy s elektronickým snímáním zvuku. Tím bylo dosaženo možnosti sejmutý zvuk zesilovat pomocí dalších zvukových řetězců. V padesátých letech 20. století byly zkonstruovány nástroje s masivním korpusem a přišroubovaným krkem nebo krkem přilepeným, u kterých byl zvuk snímán čistě elektronicky. Vznikly tak dva základní typy nástrojů – Fender a Gibson Les Paul. Typ Fender, model Fender Telecaster a Fender Stratocaster, s přišroubovaným krkem nesl v názvu jméno svého autora Leo Fendera. Typ Gibson Les Paul s lepeným krkem byl pojmenován po Les Paulovi, který ho navrhl. Postupem doby vznikalo mnoho dalších typů a modelů kytar v souvislosti s požadavky hráčů různých stylů a žánrů. Hlavním cílem je naučit žáka techniku hry a základní znalosti využitelné ve všech směrech a žánrech.

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině) – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na elektrickou kytaru (1)

– studium hry na nástroj, hra z listu, základy improvizace a harmonizace, příprava k souhře

Komorní a souborová hra nebo Sborový zpěv (max. 20)

– komorní soubor, hudební skupina a doprovod, popř. sborový zpěv (unisono, vícehlas)

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně-volitelné předměty											
Komorní a souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkový počet hodin	2	2	2	2	2	3	3	2-3	2-3	2-3	2-3

Učební osnovy – výstupy pro I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše a naladí nástroj
- ovládá správné postavení rukou a držení nástroje
- hraje jednoduchá prstová cvičení pro levou ruku
- hraje jednoduché jednohlasé motivy a skladby

2. ročník

Žák:

- zná notaci do V. polohy
- ovládá hru trsátkem nahoru i dolů (střídavě)
- zvládá synchronizaci levé a pravé ruky
- hraje durové stupnice s akordy v rozsahu jedné oktávy (C, D, G, A, E)

3. ročník

Žák:

- ovládá z paměti notaci na hmatníku do VII. polohy
- využívá elementární dynamiku při interpretaci přednesových skladeb
- hraje vybrané skladby z paměti
- hraje durové stupnice v rozsahu dvou oktáv, rozklady dur a moll akordů bez použití barré

4. ročník

Žák:

- hraje pentatoniku v 1. a 2. poloze
- pozná bluesovou dvanácti-taktovou formu
- použije elektronickou ladičku a metronom
- ovládá rytmické motivy hrané pravou rukou
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje dur a moll stupnice v rozsahu 2 oktáv

5. ročník

Žák:

- hraje a improvizuje pentatoniku v bluesové formě
- hraje doprovody s použitím durových a mollových barré akordů
- ovládá rejstříky kytary a přepínání snímačů
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- orientuje se v durových a mollových stupnicích v rozsahu dvou až tří oktáv

6. ročník

Žák:

- orientuje se v akordických značkách
- ovládá rytmické doprovody v kvintových a kvartových power chordech
- užívá hru vibrato, flažolety
- hraje z listu složitější motivy
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- předvede vybrané melodie či přednesové skladby z paměti
- orientuje se v durových a mollových stupnicích v rozsahu dvou až tří oktáv

7. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou techniku střední obtížnosti
- zvládá hru v základní poloze i ve vyšších polohách ve všech tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- využívá při hře technické prvky (příklep, odtah, vytahování strun atd.)

- doprovází podle notace i akordických značek
- uplatní se v sólové i kolektivní tvorby
- hraje vybrané durové a mollové stupnice, k nim příslušné kadence a rozložené akordy kombinovaným způsobem (trsátka a prsty)

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- orientuje se v zápisech tabulatury
- využívá své znalosti v improvizaci sólových figur
- realizuje již získané dovednosti v různých žánrech (rock, blues, jazz, latina)
- orientuje se v základech improvizace
- hraje vybrané skladby z paměti
- využívá svých technických a výrazových prostředků v kolektivní tvorby
- hraje vybrané durové a mollové stupnice, k nim příslušné kadence a rozložené akordy kombinovaným způsobem (trsátka a prsty)

2. ročník

Žák:

- obohacuje své znalosti o počítačové programy pro elektrickou kytaru
- zvládá přípravu pro vytvoření vlastní skladby
- ovládá princip analogových efektů
- improvizuje skladby pomocí elementární harmonické sazby
- hraje vybrané skladby z paměti
- využívá svých technických a výrazových prostředků v kolektivní tvorbě
- hraje vybrané durové a mollové stupnice, k nim příslušné kadence a rozložené akordy kombinovaným způsobem (trsátka a prsty)

3. ročník

Žák:

- uplatní své znalosti digitálních multiektů
- propojuje při samostudiu již získané znalosti a dovednosti s vlastním vyjádřením
- hraje doprovody s využitím septakordů a nonových akordů
- ovládá základy hudebních programů Cubase, Sibelius, Guitar Pro
- hraje vybrané skladby z paměti
- improvizuje na již probrané skladby
- využívá svých technických a výrazových prostředků v kolektivní tvorbě
- hraje vybrané durové a mollové stupnice, k nim příslušné kadence a rozložené akordy kombinovaným způsobem (trsátka a prsty)

4. ročník

Žák:

- tvoří a skládá vlastní jednoduchý repertoár
- zvládá samostudium a nácvik skladeb za pomoci tabulatur
- propojuje svou hru s hudebními programy (Cubase, Guitar Pro, Sibelius apod.)
- improvizuje v bluesové formě
- hraje obtížnější skladby z paměti
- uplatňuje dynamiku a rejstříky snímačů pomocí ovládacích prvků nástroje
- využívá technických prvků - hammering, slide, sweep picking apod.
- improvizuje na dané téma či skladbu
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje vybrané dur a moll stupnice, příslušné kadence a rozložené akordy kombinovaným způsobem (trsátkem a prsty)

5.7 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA BASOVOU KYTARU

Charakteristika

Studium hry na basovou kytaru je vhodnou alternativou pro žáky, kteří chtějí uplatnit své rytmické, výrazové a dynamické citění. Nástroj poskytuje mnoho možností k vyjádření rytmických i melodických prvků. Zvuk basové kytary svou hlubokou frekvencí spojuje ostatní nástroje v hudebních uskupeních.

Hráč na basovou kytaru na sebe přejímá jednu z hlavních funkcí v nástrojovém obsazení. Je nositelem rytmické přesnosti a stability hudební formace. Od svého vzniku má nástroj nenahraditelnou funkci v obsazení různých souborů dnešní doby a stále výrazněji ovlivňuje finální aranžmá těchto skupin.

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině) – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na basovou kytaru (1) – studium hry na nástroj, hra z listu, studium partů a průprava k souhře,

Komorní a souborová hra (max. 20) – komorní soubor, hudební skupina, doprovod (na II. stupni)

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně-volitelné předměty											
Komorní a souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2-3	3	3	2-3	2-3	2-3	2-3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj
- ovládá prstovou techniku pravé ruky
- zvládá prstovou techniku levé ruky v první poloze (spojený 3. a 4. prst)
- hraje dle notového zápisu v první poloze na všech strunách
- doprovodí jednoduchou lidovou píseň doprovodem na dvě doby pomocí kvint

2. ročník

Žák:

- ovládá hru do III. nerozšířené polohy
- zvládá různé rytmické cvičení
- zdokonalí propojování prvních třech poloh bez zrakové kontroly
- hraje vyrovnaně čtvrté a osminové noty dle metronomu
- doprovodí snazší píseň pomocí kvintového doprovodu, popř. s terciovými průchody

3. ročník

Žák:

- ovládá III. rozšířenou polohu a hru do V. polohy
- hraje oběma rukama synchronizovaně, vnímá rytmus celým tělem
- ovládá tlumení strun v pravé a levé ruce
- orientuje se v základech improvizace
- obohacuje doprovod o průchody a tercie
- hraje durové a mollové stupnice přes jednu oktávu posuvným prstokladem

4. ročník

Žák:

- ovládá hru do VII. polohy
- využívá znalostí při hře swingu, zná princip trioly
- ovládá techniku příraz a odtrh vč. nácviku s metronomem
- ovládá tlumení strun a tlumené tóny (death notes)
- improvizuje ve skladbách jednoduchý motiv
- vytvoří rytmickou frázi, kterou dokáže doprovodit píseň
- orientuje se v akordických značkách, zná prstoklady mollových a durových akordů
- zapojuje se do kolektivní tvorby, orientuje se v notovém zápise a ve formě
- hraje stupnice s posuvným prstokladem přes 2 oktávy melodicky, v terciích a sekvencích

5. ročník

Žák:

- ovládá hru do X. polohy
- orientuje se v různých hudebních žánrech včetně vhodného doprovodu
- ovládá značení septakordů a jejich prstoklady
- vytvoří melodickou frázi dle akordu
- ovládá technické a rytmické cvičení
- pracuje s dynamikou skladby
- ovládá princip hry předražených dob, využívá znalostí v doprovodu skladeb
- zapojuje se do kolektivní tvorby, vnímá své spoluhráče a dokáže výrazově komunikovat
- využívá pentatonických stupnic a stupnice blues k tvoření doprovodu a melodických frází

6. ročník

Žák:

- ovládá základní latinko-americké doprovody
- doprovodí jazzové standardy, evergreeny, rockovou muziku a groove
- ovládá základní techniku slap (pluck, slap, double thumb)
- orientuje se v rytmicke těžších melodických motivů s jeho využitím ve skladbě
- zapojuje se do kolektivní tvorby, svou hrou přispívá ke stmelení hudebního celku
- dbá na souhru s bubeníkem a společně tvoří rytmický doprovod
- využívá pentatonických stupnic a stupnice blues k tvoření doprovodu a melodických frází
- hraje vybrané stupnice

7. ročník

Žák:

- ovládá hru do XII. polohy
- vytvoří doprovod ve skladbách různého žánru
- doprovodí skladby či písně dle akordických značek s využitím naučených stupnic (pentatoniky, blues, durové a mollové)
- hraje vybrané složitější motivy z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- doprovodí kapelu v různých hudebních žánrech
- dbá na souhru s celou kapelou, obohacuje interpretaci skladby o své nápady, poznatky
- využívá pentatonických stupnic a stupnice blues k tvoření doprovodu a melodických frází
- hraje vybrané stupnice

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá technické prvky jako umělé flažolety, glissando, vibrato
- využívá a pracuje s barvou tónu
- ovládá dokonale problematiku nástroje po technické stránce
- orientuje se v principu kompresoru a dalších zvukových úprav, pracuje se zvukem aparátu
- hraje složitější sólo pomocí základních církevních stupnic
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- podílí se na výběru repertoáru
- využívá naučených stupnic k přípravě vlastního sóla
- ovládá základní církevní stupnice a zná jejich módy

2. ročník

Žák:

- hraje přesně podle metronomu, ovládá složité rytmické cvičení
- ovládá změnu rytmu a návrat zpět
- dbá na souhru v kolektivní tvorbě
- vede rytmiku hudebního souboru
- ovládá základy doprovodu na čtyři doby (walking bass) s použitím modálních oblastí

3. ročník

Žák:

- vytvoří samostatně doprovod basové linky na rytmicky a melodicky odpovídající úrovni
- improvizuje delší sóla
- orientuje se ve vyšších polohách
- rozvíjí a zdokonaluje techniku hry
- podílí se na výběru repertoáru pro kolektivní tvorbu

4. ročník

Žák:

- podílí se na výběru skladeb odpovídající jeho úrovni, pracuje samostatně
- ovládá improvizaci dle svých schopností
- hraje v dynamických odstínech a pracuje s barvou
- hraje v rychlejších tempech, technické schopnosti vede k vyšším úrovním
- orientuje se v současné hudební scéně a má svůj hudební vzor
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- pracuje se zvukem nástroje a svou hrou dokáže vytvářet barevné odstíny hudby

5.8 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ZOBICOVOU FLÉTNU

Charakteristika

Zobcová flétna patří k nejstarším hudebním nástrojům a uplatňuje se především ve skladbách renesance a baroka nejen sólově a s doprovodem kytary nebo cembala, ale i v komorních souborech.

Žáci se učí správnému dýchání s pozitivními účinky u dětí s respiračními problémy. V průběhu studia se žáci obeznámí s druhy zobcových fléten (soprán in C, alt in F, tenor in C, popř. sopranino in F), u žáka je rozvíjena hudební paměť, představivost a tvořivost se zřetelem na zvládnutí koordinace dechové, prstové a jazykové techniky. Součástí studia je v komorní/souborová, souhra s doprovodem a interpretace skladeb různých stylů a žánrů. Zobcová flétna může být přípravným nástrojem pro studium hry na další dechové nástroje.

Vyučovací předměty – počet žáků ve vyučovací hodině – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na zobcovou flétnu (1–2) – studium hry na nástroj, hra z listu, hra s doprovodem, studium partů

Komorní a souborová hra (max. 20) nebo **Sborový zpěv** (max. 20)

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně-volitelné předměty											
Komorní a souborová hra	(1–2)	(1–2)	(1–2)	(1–2)	1–2	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2
Sborový zpěv	(1–2)	(1–2)	(1–2)	(1–2)	1–2	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2–3	3	3	2–3	2–3	2–3	2–3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- zvládá uvolněný postoj během hry a správné držení nástroj
- použije techniku správného dýchání
- užívá při nasazení tónu artikulační slabiky
- ovládá hru tenuto a legato
- hraje v rozsahu nástroje $c^1 - c^2$
- hraje lidové písně dle sluchu zvládá souhru ve duu nebo s doprovodem

2. ročník

Žák:

- prezentuje se kvalitnějším tónem, správným dýcháním, postojem a držení nástroj
- uplatní hru tenuto, legato a staccato
- využívá nástroj v rozsahu tónů $c^1 - g^2$
- využívá základní výrazové prostředky (p, f) a moderní techniky k sdělení nálady hraných skladeb
- zapojuje se do hry s jiným doprovodným nástrojem
- hraje durové stupnice v rozsahu oktávy a T^5

3. ročník

Žák:

- využívá tónový rozsah $c^1 - c^3$ včetně chromatických tónů
- použije základní melodické ozdoby (příráz, nátryl, mordent)
- dbá na intonaci při hře v duu nebo s jiným nástrojem
- hraje jednoduché skladby zpaměti
- hraje dur a moll stupnice v rozsahu oktávy a T^5

4. ročník

Žák:

- zvládá sopránovou flétnu v rozsahu $c^1 - c^3$ včetně chromatických tónů
- přiřadí altovou flétnu v rozsahu $f - g^1$
- ovládá správné dýchání
- dbá na přesnou souhru prstů a jazyka, na hru artikulací v různých tempech
- orientuje se v ladění sopránové, sopránové, altové a tenorové flétny
- ovládá práci s barvou tónu a vibrato
- hraje jednoduché skladby z listu
- interpretuje přednesové skladby různých stylů a žánrů přiměřené svým schopnostem
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice, T^5 , D^7 a zmenšený septakord

5. ročník

Žák:

- ovládá hru na zobcové flétny in C a in F v celém rozsahu včetně chromatických tónů
- dodržuje správné frázování ve skladbách různého charakteru
- použije melodické ozdoby
- využívá dynamických a agogických prvků
- zhodnotí svůj výkon zvládá hru s doprovodem klavíru
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje stupnice durové a mollové v rozsahu nástroje a T^5 , D^7 a zmenšený septakord

6. ročník

Žák:

- naladí samostatně nástroj
- zvládá skladby vyšší technické obtížnosti
- dbá na správné frázování
- vyřeší složitější rytmické útvary
- orientuje se v různých slohových obdobích
- předvede přednesové skladby s doprovodným nástrojem
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje stupnice durové, mollové, T⁵, D⁷ a zmenšený septakord v rozsahu nástroje v rychlejších tempech

7. ročník

Žák

- využívá získaných dovedností k přesnému technickému a výrazovému vyjádření skladeb
- využívá dynamických a agogických prvků
- zhodnotí svůj výkon i výkon spolužáků
- hraje s doprovodem klavíru
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje stupnice durové, mollové, T⁵, D⁷ a zmenšený septakord v rozsahu nástroje v rychlých tempech

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- využívá nástroje ladění in C a in F
- zvládá artikulaci a frázování
- podílí se na výběru přednesových skladeb
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje své schopnosti v kolektivní tvorbě
- dbá na intonaci a sluchovou sebekontrolu
- hraje stupnice durové, mollové, chromatické, T⁵, D⁷ a zmenšený septakord v rychlých tempech

2. ročník

Žák:

- využívá všech nástrojů ladění in C a in F
- dbá na přesnou intonaci
- podílí se na výběru přednesových skladeb
- zařadí do svého repertoáru skladby různých stylů a žánrů
- v souhře se přizpůsobí ostatním po stránce rytmické, tempové, intonační i výrazové
- zvládá práci s barvou tónu podle potřeb a charakteru daných skladeb
- hraje s doprovodem
- hraje stupnice durové, mollové, chromatické, T⁵, D⁷ a zmenšený septakord

3. ročník

Žák:

- využívá všech druhů zobcových fléten
- zvládá hru melodických ozdob
- zvládá technické problémy hraných skladeb
- zdokonalí hru z listu náročnějších skladeb
- podílí se na výběru i nastudování skladeb
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- hraje s doprovodem
- hraje stupnice durové, mollové, chromatické, T⁵, D⁷ a zmenšený 7ak. v rychlých tempech

4. ročník

Žák:

- zvládá uvolněný postoj během hry
- využívá všech druhů zobcových fléten
- zvládá hru melodických ozdob
- zvládá technické problémy hraných skladeb
- zdokonalí hru z listu
- podílí se na výběru i nastudování skladeb
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje své dovednosti v kolektivní tvorbě
- hraje stupnice durové, mollové, chromatické, T⁵, D⁷ a zmenšený 7ak. v rychlých tempech

5.9 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Charakteristika

Příčná flétna se do Evropy dostala na přelomu tisíciletí z Asie. Do 16. století byla nepřesná v ladění a byla používána spíše jako sólový nástroj (v té době ne tak rozšířený) a byla ve stínu zobcové flétny. Díky nástrojovému zdokonalení zaznamenala největší rozmach v období klasicismu a romantismu.

Do studijního zaměření Hra na příčnou flétnu přestupují většinou žáci po kratším studiu hry na zobcovou flétnu, které není podmínkou. Předpokladem jsou nátiskové dispozice a tónová představa.

V průběhu studia je důležité prohlubovat u žáka zájem o hru na nástroj, rozvíjet jeho hudební paměť, představivost a tvořivost. Žák se učí uvolněnému postoji během hry, správnému dýchání, koordinaci dechu, prstů a jazyka k dosažení technické vyspělosti. Žák je seznámen se škálou dynamických a výrazových možností nástroje. V průběhu studia se žáci seznámí s různými hudebními styly a žánry.

Vyučovací předměty – počet žáků ve vyučovací hodině – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na příčnou flétnu (1) – studium hry na nástroj, hra z listu, hra s doprovodem, studium partů pro souhru

Komorní a souborová hra nebo Sborový zpěv (max. 20) – soubor, hudební skupina, popř. sborový zpěv

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně-volitelné předměty											
Komorní a souborová hra	(1-2)	1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2-3	3	3	2-3	2-3	2-3	2-3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a seznámí se s uplatněním nástroje
- vytváří si správné návyky (postoj při hře, držení nástroje, pravidelná domácí příprava)
- ovládá základy správného dýchání
- zvládá tvoření tónu, nasazení a ukončení
- hraje vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- rozliší základní výrazové prostředky (p, mf, f)
- hraje jednoduché lidové písně dle sluchu
- interpretuje přednesové skladby s doprovodem klavíru nebo kytary, případně s druhou flétnou

2. ročník

Žák:

- dbá na správný postoj a držení nástroje
- zdokonalí nátiskovou jistotu v 1. a ve 2. oktávě a rozšiřuje rozsah hry do 3. oktávy
- využívá správné dýchání s ohledem na frázi
- zdokonalí hru tenuto, portamento, legato a staccato
- hraje s klavírem nebo jiným nástrojem
- uplatní sebekontrolu během hry
- hraje durové stupnice s akordy přes oktávu

3. ročník

Žák:

- užívá rozsah nástroje do a³
- dbá na tvoření tónu a sluchovou sebekontrolu
- zdokonalí rytmicko-melodickou představivost
- dbá na správné dýchání a frázování
- hraje z listu snazší skladby
- použije při interpretaci dynamických prostředků (crescendo, decrescendo)
- hraje s klavírem nebo jiným doprovodem
- rozliší základní ornamentiku a seznámí se s vibratem, popř. a dvojitým staccatem
- hraje durové a mollové stupnice, příslušné akordy v artikulacích a rytmických obměnách

4. ročník

Žák:

- užívá rozsah nástroje do h³
- hraje čistě vydržované tóny
- dbá na správné dýchání a frázování
- zdokonalí hru vibrato a dvojité staccato
- ovládá melodické ozdoby (přiraz, trylek, ad.)
- využívá při interpretaci výrazových prostředků (ritardando, accelerando)
- hraje s doprovodem klavíru
- rozvine hru z listu
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice přes dvě oktávy, T⁵, D⁷, Zm⁷ v rychlejším tempu

5. ročník

Žák:

- užívá rozsah nástroje do c⁴
- hraje vydržované tóny, dbá na kvalitu a znělost
- dbá na správné dýchání a frázování
- využívá dynamických a agogických prvků
- používá melodické ozdoby: přiraz, trylek, ad.
- rozvíjí schopnost hry z listu
- hraje s doprovodem klavíru
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice přes dvě oktávy, T⁵, D⁷, Zm⁷ v rychlejším tempu

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje získané dovednosti, kvalitu tónu a intonační sebekontrolu
- rozvine technickou zručnost
- používá samostatně melodické ozdoby
- využívá dynamických a agogických prvků
- rozvine hru z listu
- hraje s doprovodem klavíru
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- dokáže hodnotit svůj výkon
- hraje durové a mollové stupnice přes dvě oktávy, T⁵, D⁷, Zm⁷ v rychlém tempu

7. ročník

Žák:

- zdokonalí kvalitu tónu, jeho znělost a intonační čistotu
- rozvine technickou zručnost
- použije všechny melodické ozdoby
- využívá dynamických a agogických prvků
- rozvine hru z listu
- hraje s doprovodem klavíru
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- zhodnotí svůj výkon i výkon spolužáků
- hraje durové a mollové stupnice přes dvě oktávy, T⁵, D⁷, Zm⁷ v rychlém tempu

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- naladí samostatně nástroj
- využívá rozsah celého nástroje
- zdokonalí kvalitu tónu
- dbá na intonaci a rozvíjí sluchovou sebekontrolu
- použije všechny melodické ozdoby
- zdokonalí hru z listu i na technicky náročnějších skladbách
- podílí se při výběru a nastudování přednesových skladeb
- zařadí do svého repertoáru skladby různých stylů a žánrů
- uplatní své technické a výrazové dovednosti v kolektivní tvorbě
- hraje durové, mollové a chromatické stupnice v rozsahu nástroje, T⁵, D⁷, Zm⁷ v rychlých tempech

2. ročník

Žák:

- využívá rozsah celého nástroje
- dbá na intonaci a rozvíjí sluchovou sebekontrolu
- orientuje se ve všech melodických ozdobách
- reaguje pohotově při hře z listu i na technicky náročnějších skladbách
- podílí se na výběru a nastudování přednesových skladeb
- zařadí do svého repertoáru skladby různých stylů a žánrů
- hraje s doprovodem klavíru
- uplatní své technické a výrazové dovednosti v kolektivní tvorbě
- hraje durové, mollové a chromatické stupnice v rozsahu nástroje, T⁵, D⁷, Zm⁷ v rychlých tempech

3. ročník

Žák:

- využívá rozsah celého nástroje
- dbá na přesnou intonaci
- využívá stylovou ornamentiku v barokních skladbách
- řeší technické problémy, dýchání a výraz hraných skladeb
- reaguje pohotově při hře z listu
- podílí se na výběru a nastudování skladeb různých stylů a žánrů
- uplatní své technické a výrazové dovednosti v kolektivní tvorbě
- hraje stupnice durové, mollové a chromatické v rozsahu nástroje, T⁵, D⁷, Zm⁷ v rychlých tempech

4. ročník

Žák:

- naladí samostatně nástroj
- využívá rozsah celého nástroje
- orientuje se v různých stylech a žánrech
- vyřeší samostatně různé technické problémy
- reaguje pohotově při hře z listu i na technicky náročnějších skladbách
- podílí se na výběru a nastudování přednesových skladeb
- uplatní své technické a výrazové dovednosti v kolektivní tvorbě
- hraje stupnice durové, mollové a chromatické v rozsahu nástroje, T⁵, D⁷, zm⁷ v rychlých tempech

5.10 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KLARINET

Charakteristika

Klarinet patří mezi nejmladší dechové nástroje. Byl sestaven norimberským nástrojařem Johannem Christophem Dennerem kolem roku 1700. Původní Dennerův klarinet vznikl důvtipným zdokonalením tehdy oblíbeného lidového nástroje; měl dvě klapky, měřil cca 30 cm. Patrně již sám vynálezce dal svému nástroji jméno „klarinet“, protože připomínal barvou tónů ve své vyšší poloze starý typ trubky, tzv. klarinu (clarinetto = „malá klarina“). Záhy byla přidána 3. klapka a objevena přefukovací schopnost klarinetu.

Nástroj se zalíbil, získal si rychle příznivce, pronikal do zámeckých kapel a rozšiřoval se po Evropě. Na zdokonalování a stále širším uplatněním klarinetu měli významný podíl i čeští skladatelé a kapelníci. Jedním z prvních byl kapelník orchestru v Mannheimu český skladatel Jan Václav Stamice.

Klarinet je nástroj s velkým rozsahem a několika odstíny barvy tónu. V dnešní době se výrazně pro své mimořádné technické a výrazové možnosti v kapelách různorodých žánrů až po velké symfonické orchestry Jeho větším příbuzným nástrojem je basový klarinet. Klarinet má různá ladění, C, A, Es, nejrozšířenější je ladění B.

Žák si během studia osvojuje základy hry na klarinet, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během studia se postupně seznámí s hudebními slohy a žánry prostřednictvím studovaných a interpretovaných skladeb v oblasti sólové hry s doprovodem a v předmětu Kolektivní tvorba jako člen komorních souborů.

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině) – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na klarinet (1) – studium hry na nástroj, hra z listu, hra s doprovodem, studium partů a průprava k souhře

Komorní a souborová hra nebo **Sborový zpěv** (max. 20) – soubor, hudební skupina, popř. sborový zpěv

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně-volitelné předměty											
Komorní souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2-3	3	3	2-3	2-3	2-3	2-3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá základy hry (postoj a držení nástroje)
- dbá na správné dýchání a tvoření tónu
- využívá šalmajový rejstřík
- zvládá postupně hru v klarinovém rejstříku
- hraje jednoduché skladby tenuto, legato
- hraje durové stupnice (F, G)

2. ročník

Žák:

- ovládá základní artikulace
- ovládá nasazení tónu v horní poloze nástroje
- hraje v obou rejstřících nástroje
- zvládá s jistotou hmaty se zapojením 5. prstů
- využívá dynamických kontrastů
- hraje vybrané skladby z paměti
- hraje durové stupnice do 2 # a 2 b a příslušné kvintakordy

3. ročník

Žák:

- dodržuje správné dýchání s oporou a bránicí
- zvládá hru staccato v rychlejším tempu
- orientuje se v hudebních útvarech a zápise
- vystihne náladu a charakter skladby
- uplatní při interpretaci vlastní hudební názor
- orientuje se v melodických ozdobách
- hraje vybrané skladby z paměti
- hraje durové stupnice do 3# a 3b, mollové stupnice do 2# a 2b, kvintakordy s obraty

4. ročník

Žák:

- využívá získané znalosti a dovednosti
- rozvine techniku hry na nástroj
- uplatní při hře vlastní hudební projev
- rozlišuje výrazová a agogická označení
- ovládá hru tónový v horní poloze nástroje
- hraje přednesové skladby různých stylů a žánrů a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se do kolektivní tvorby
- hraje stupnice durové do 4# a 4b, mollové stupnice do 3# a 3b vč. příslušných akordů

5. ročník

Žák:

- naladí samostatně nástroj
- zvládá hru s technickou dovedností
- prezentuje výsledky předešlého studia
- dbá na správnou intonaci
- užívá výrazových prostředků
- hraje přednesové skladby různých stylů a žánrů, vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové a mollové stupnice do 4# a 4b včetně příslušných akordů

6. ročník

Žák:

- dodržuje frázování, tempo a agogiku
- využívá v celém rozsahu nástroje dynamiku
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- podílí se na výběru skladeb
- využívá získaných zkušeností k samostudiu
- hraje z listu a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje dur a moll stupnice do 5# a 5b vč. akordů

7. ročník

Žák:

- ovládá a využívá celý tónový rozsah nástroje
- hraje přednesové skladby různých stylů a žánrů
- používá v interpretaci skladeb výrazové prostředky
- zvládá efektivní práci s dechem
- uplatňuje vibrato jako prostředek projevu
- hraje z listu a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní interpretace
- hraje dur, moll stupnice s akordy v rychlém tempu

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- uplatňuje technické dovednosti v rozsahu nástroje
- dbá na kvalitu tónu a správnou intonaci
- hraje z listu náročnější skladby
- uplatňuje výrazové prostředky
- podílí se na výběru skladeb
- využívá získané poznatky a zkušenosti při samostatném nácvičení
- hraje vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje dur a moll stupnice vč. akordů

2. ročník

Žák:

- využívá rozsah celého nástroje
- orientuje se ve skladbách různých stylů a žánrů
- vystihne náladu a charakter skladby
- hraje přednesové skladby s doprovodem
- podílí se na výběru skladeb
- využívá získané zkušenosti při samostatném nácvičení skladeb
- hraje vybrané skladby z paměti
- uplatňuje výrazové prostředky i v kolektivu
- hraje stupnice, akordy T⁵, D⁷ v rychlých tempích

3. ročník

Žák:

- využívá výrazových prostředků k vlastnímu hudebnímu projevu studovaných skladeb
- dbá na správné frázování a artikulaci
- ovládá zásady interpretace v jazzové hudbě
- orientuje se ve skladbách různých stylů
- vystihne náladu a charakter skladby
- hraje přednesové skladby s doprovodem
- využívá získané zkušenosti při samostudiu
- podílí se na výběru skladeb
- hraje vybrané skladby z paměti
- uplatňuje výrazové prostředky v kolektivní tvorbě
- hraje vybrané durové a mollové stupnice, T⁵ ak., D⁷ ak. v rychlých tempích

4. ročník

Žák:

- využívá výrazových prostředků k vlastnímu hudebnímu projevu studovaných skladeb
- dbá na správné frázování a artikulaci
- ovládá zásady interpretace jazzové hudby
- orientuje se ve skladbách různých stylů
- vystihne náladu a charakter skladby
- hraje přednesové skladby s doprovodem
- podílí se na výběru skladeb
- využívá získané zkušenosti při samostatném nácvičení skladeb
- hraje vybrané skladby z paměti
- uplatňuje technické a výrazové prostředky v kolektivní tvorbě

5.11 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA SAXOFON

Charakteristika

Saxofon byl vynalezen Adolfem Saxem v Bruselu r. 1841. Přes některé odlišné znaky patří do rodiny dřevěné dechové skupiny klarinetové. Původní ladění do F a do C bylo zaměněno za Es a za B ladění. Saxofon patří mezi oblíbené nástroje především v oblasti hudby swingové a jazzové. Nerozšířenějšími saxofony jsou altový (Es), tenorový (B), a dále sopránový (B), a barytonový (Es).

V průběhu studia si žák osvojí základy, které dále rozvíjí dle svých schopností. Průběžně se seznamuje s jednotlivými žánry a různorodým repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje také v kolektivní tvorbě.

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině) – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na saxofon (1) – studium hry na nástroj, hra z listu, studium partů a příprava k souhře, základy improvizace

Komorní a souborová hra nebo Sborový zpěv (max. 20) – soubor, hudební skupina, popř. sborový zpěv

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

Předmět	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinné předměty											
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně-volitelné předměty											
Komorní a souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2-3	3	3	2-3	2-3	2-3	2-3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- ovládá správný postoj a držení nástroje
- dbá na správné tvoření tónu (dýchání, nátisk)
- ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu $g^1 - g^2$
- rozlišuje základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a dokáže je prakticky uplatnit
- hraje snazší písňe a vybrané skladby z paměti
- hraje durové stupnice

2. ročník

Žák:

- uplatní teoretické znalosti při hře na nástroj
- ovládá dechovou techniku s oporou bránice
- tvoří čistý tón a dbá na správnou artikulaci
- propojuje nasazování s technikou prstovou
- ovládá hru tenuto a legato
- ovládá v tónovém rozsahu od $f^1 - a^2$
- hraje snazší lidové písňe a vybrané skladby z paměti
- hraje durové stupnice

3. ročník

Žák:

- rozliší tempová a dynamická označení
- dbá na kultivovanost tvorby tónu
- uplatní hru tenuto, legato, staccato
- hraje v tónovém rozsahu $c^1 - c^3$
- využívá při hře výrazových prostředků
- hraje snazší skladby různých slohových období a vybrané skladby z paměti
- hraje durové stupnice do 2 # a 2 b, mollové stupnice do 1 #, 1 b vč. kvintakordů s obraty

4. ročník

Žák:

- užívá dosud získané teoretické znalosti
- rozlišuje výrazová a agogická označení
- dbá na brániční dýchání a na synchron prstové a jazykové techniky
- dbá na pregnantní artikulaci, při nácviu skladeb aplikuje rytmické obměny
- rozvíjí hru v rozsahu po es^3
- orientuje se ve skladbách různých žánrů
- hraje durové stupnice do 3# a 3b, mollové stupnice do 2# a 2b vč. kvintakordů s obraty

5. ročník

Žák:

- orientuje se v melodických ozdobách
- dbá na správnou intonaci v celém rozsahu
- využívá výrazových, tempových, dynamických prostředků k vlastnímu hudebnímu projevu studovaných skladeb
- hraje z listu a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje durové stupnice do 4 # a 4 b, mollové stupnice do 3# a 3b vč. kvintakordů s obraty

6. ročník

Žák:

- zvládá techniku vibrata včetně uvědomělého využití v interpretaci studovaných skladeb
- tvoří kvalitní tón s využitím dechové opory v celém rozsahu nástroje
- hraje z listu a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- uplatňuje získané poznatky při samostudiu
- hraje durové a mollové stupnice do 4 # a 4 b včetně kvintakordů s obraty

7. ročník

Žák:

- využívá dle svých schopností rozsah nástroje
- uplatňuje výrazové prostředky v interpretaci
- orientuje se ve skladbách stylů a žánrů
- podílí se na výběru skladeb a uplatňuje získané poznatky při samostudiu skladeb
- hraje z listu a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje dur a moll stupnice vč. kvintakordů s obraty

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- naladí samostatně nástroj
- uplatní technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje z listu, vybrané skladby z paměti
- orientuje v různých stylech a žánrech
- podílí se na výběru skladeb
- uplatní získané zkušenosti při nácviu skladeb
- zapojuje se aktivně do kolektivní interpretace
- hraje vybrané durové a mollové stupnice včetně kvintakordů s obraty

2. ročník

Žák:

- využívá rozsah celého nástroje
- orientuje se v různých stylech a žánrech
- podílí se na výběru skladeb
- aplikuje výrazové prostředky
- hraje z listu a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- uplatňuje získané poznatky při samostatném nácviu skladeb
- hraje vybrané durové a mollové stupnice včetně kvintakordů s obraty

3. ročník

Žák:

- uplatní technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dbá o svůj nástroj a samostatně řeší jeho technické problémy
- vytvoří a rozliší různou zvukovou barvu tónu a jeho kvalitu
- nachází a využívá vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- orientuje se ve skladbách různých stylů a žánrů
- obohacuje výraz skladby vlastním pojetím a fantazií
- podílí se na výběru skladeb
- uplatní již získané zkušenosti při samostatném nácviu skladeb
- hraje z listu a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby

- hraje vybrané durové a mollové stupnice včetně kvintakordů a septakordů s obraty

4. ročník

Žák:

- využívá plně výrazových a tempových prostředků a dynamických rozsahů nástroje
- rozvine dechovou techniku, frázování a artikulaci při hře vybraných etud a přednesových skladeb
- orientuje se v prostředcích moderní techniky a zapojuje tyto prostředky do své hry (např. vibrato, glissando)
- užívá základy swingové artikulace
- podílí se na výběru skladeb
- uplatní již získané zkušenosti při samostatném nácvičku skladeb
- hraje z listu a vybrané skladby z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- hraje vybrané durové a mollové stupnice včetně kvintakordů a septakordů s obraty

5.12 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ SÓLOVÝ ZPĚV

Charakteristika

Zpěv je specifický umělecký projev, který se cíleným střídáním tónů a rytmickou strukturou odlišuje od řeči nebo recitace. Kultivovaný projev je nejvýraznějším a nejučinnějším vyjadřovacím prostředkem, který se uplatňuje ve všech stylových obdobích a žánrech, ve skladbách sólových, sborových i komorních.

Cílem výuky je prohlubovat u žáka zájem o zpěv jako prostředek vyjádření. Při nácvičku pěveckého projevu je žák veden k upevnění správných návyků, k pěstování a rozvoji melodického, rytmického a tonálního cítění a k pochopení obsahu a textu skladeb. Důležité je spojení zápisu s hudební představou. Získané zkušenosti žák uplatní nejen výuce, ale i na vystoupeních, kde má možnost prostřednictvím vlastního hudebního projevu sdělovat posluchačům pocity, náladu a obsah skladby.

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině) – obsah a vyučovací činnosti:

Sólový zpěv (1-2) – hlasová výchova, intonační průprava, zpěv s doprovodem, zpěv z listu, popř. zpěv na mikrofon

Sborový zpěv (max. 20) – pěvecký sbor (zpěv unisono, vícehlasý zpěv), hudební skupina

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Předměty											
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	2	2	2	2	2-3	3	3	2-3	2-3	2-3	2-3

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení těla
- dbá na správné dýchání a artikulaci
- dbá na správné nasazení a ukončení tónu
- rozvíjí hudební představivost
- zpívá lidové písně, popř. s doprovodem

2. ročník

Žák:

- zdokonalí technické a výrazové schopnosti
- rozliší písně různých nálad (veselá, smutná)
- zpívá písně s doprovodem
- rozvíjí hudební představivost a paměť
- zpívá písně různých žánrů

3. ročník

Žák:

- ovládá elementární návyky a dovednosti
- zpívá písně různých žánrů s doprovodem z paměti
- zpívá vybrané písně na mikrofon
- propojuje technické a výrazové prostředky při interpretaci
- využívá již získaných znalostí a dovedností při interpretaci skladeb

4. ročník

Žák:

- zpívá písně za doprovodu hudebního nástroje
- vystihne charakter a náladu písní různých žánrů
- zpívá vybrané písně z paměti
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- sděluje vlastní názor a pocity z vlastní interpretace

5. ročník

Žák:

- dbá na kultivovaný pěvecký projev
- zpívá písně různých žánrů
- orientuje se v písních, rozpozná jednotlivé hudební fráze
- zpívá melodické ozdoby
- ovládá techniku zpěvu na mikrofon
- sděluje vlastní názor a pocity při poslechu vybraných písní

6. ročník

Žák:

- rozliší hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrů
- sděluje vlastní názor a pocity při poslechu vybraných písní
- transponuje písně do jiné tóniny
- zapojuje se aktivně do kolektivní tvorby
- je schopen samostudia vybraných písní
- ovládá zpěv písní z paměti s doprovodem

7. ročník

Žák:

- užívá technických a výrazových dovedností při interpretaci písní
- zpívá písně různých žánrů
- ovládá zpěv písní na mikrofon s doprovodem
- sděluje vlastní názor a pocity při poslechu vybraných písní
- uplatňuje své dovednosti v kolektivní tvorbě

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zpívá písně různých žánrů
- uplatní dovednosti v sólové nebo kolektivní tvorbě
- zpívá legato, staccato, složitější melodické ozdoby
- ovládá zpěv písní na mikrofon
- uplatňuje své znalosti při samostudiu skladeb

2. ročník

Žák:

- orientuje se ve skladbách různých období a žánrů
- ovládá s jistotou pěveckou techniku a užívá ji při interpretaci
- vystihne charakter a náladu písní
- zvládá interpretaci písní s doprovodem
- uplatňuje se v kolektivní tvorbě

3. ročník

Žák:

- zpívá písně různých žánrů
- sděluje názor a pocity na vybrané písně
- ovládá pěveckou techniku a užívá ji při interpretaci studovaných skladeb
- zvládá interpretaci písní s doprovodem
- zvládá interpretaci písní s mikrofonem
- uplatňuje se v kolektivní tvorbě
- vystihne charakter a náladu písně

4. ročník

Žák:

- podílí se na výběru písní
- vystihne charakter a náladu písní
- ovládá s jistotou pěveckou techniku a užívá ji při interpretaci
- sděluje názor a pocity na vybrané písně
- zvládá interpretaci písní s doprovodem
- uplatňuje se v kolektivní tvorbě

5.13 PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA

Charakteristika

Předmět Hudební nauka (HN) je vyučován jako povinný předmět všech studijních zaměření hudebního oboru na I. stupni od 1. do 4. ročníku a v přípravném studiu II. stupeň. Cílem předmětu je rozvíjet rytmické, sluchově-analytické a intonační dispozice, hudební představivost a paměť. Dále je žák ve výuce seznámen se základními teoretickými znalostmi, které jsou nezbytné pro vzdělávání v hudebním oboru.

Obsahem předmětu Hudební nauka je:

- a) získávání teoretických znalostí nezbytných pro studijní zaměření a předměty
- b) rozvoj hudebního sluchu, hudební paměti, představivosti a schopnosti analýzy
- c) rozvoj smyslu pro metrum a rytmus s cílem pohotovosti žáka pomocí rytmických cvičení, hry na tělo nebo použitím Orffova instrumentáře
- d) praxe vokálních činností – práce s hlasem a správného dýchání, kultivace hlasového projevu, intonace
- e) rozlišování hudebních stylů a žánrů, hudebních nástrojů a uskupení, poslech skladeb různých stylů a žánrů

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje hudební abecedu a základní hodnoty not – nota celá, půlová, čtvrt'ová
- orientuje se v základních pojmech – zvuk, tón, nota, houslový klíč, notová osnova, pomlka, takt, repetice, posuvky (křížek, b, odrážka), předznamenání, ligatura, legato, tečka za notou
- ovládá notaci v houslovém klíči ($g - g^2$, ev. c^3)
- vyjmenuje základní vlastnosti tónu
- rozliší celý tón a půltón
- zpívá a vytleská písně s doprovodem klavíru
- pozná durový a mollový tónorod
- vyjmenuje základní dynamická označení (p, mf, f, crescendo, decrescendo) a tempová označení (moderato, allegro, andante)
- orientuje se ve stavbě durových stupnic (C, G, D, A, E), vytvoří k vyjmenovaným stupnicím akord (případně jeho obraty)
- orientuje se ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

2. ročník

Žák:

- vyjmenuje durové stupnice do 4# a 4b
- zná stavbu dur 5ak. a jeho obratů
- orientuje se v basovém klíči ($c - c^1$)
- rozliší nástroje – housle, flétna, klarinet
- zpívá lidové písně s doprovodem
- vyjmenuje základní intervaly
- zná základní hudební pojmy – Da Capo, Fine, 1^ovolta, 2^ovolta, D.Segno, Coda
- zná základní pojmy a význam dynamiky

3. ročník

Žák:

- orientuje se v dur a moll stupnicích do 4# a 4b, vytvoří k těmto stupnicím kvintakord s obraty
- pozná a zapíše intervaly čisté, velké, malé
- pozná hudební nástroje a zařadí je do skupiny
- ovládá složitější rytmická cvičení
- zpívá lidové písně s doprovodem nástroje
- vyjmenuje slohová období (baroko, klasicismus, romantismus) vč. známých skladatelů, popř. i známé skladby

- vyjmenuje a charakterizuje agogická a výrazová označení
- pozná základní ozdoby

4. ročník

Žák:

- zná dur a moll stupnice vč. T5ak. s obraty
- vytvoří dominantní septakord (popř. obraty)
- zapíše jednoduchý rytmus a popř. i melodii
- zpívá durové i mollové písně lidové a umělé s doprovodem např. klavíru i rytmických nástrojů
- rozvíjí hudební cítění při poslechu vybraných skladeb, vyjádří vlastní názor
- orientuje se ve vývoji evropské hudby
- popíše hlavní znaky jednotlivých slohových období – baroka, klasicismu, romantismu a 20. století, přiřadí známé skladatele a díla
- pozná hudební nástroje, zpěvní hlasy a hudební tělesa
- zná hudební formy – např. malá písňová forma, sonátová forma, variace

Učební osnovy – výstupy pro přípravný ročník II. stupně

Žák:

- ovládá základní hudební názvosloví a pojmy
- zvládá reprodukci jednoduchých rytmických a intonačních cvičení
- orientuje se v notovém zápise, dle studijního zaměření v houslovém a basovém klíči
- orientuje se v intervalech, ve stavbě stupnic durových a mollových a akordů s obraty
- analyzuje sluchem intervaly, durový a mollový kvintakord s obraty
- rozezná stylová období (od baroka po hudbu 20. století), zná hlavní představitele
- pozná hudební nástroje, zpěvní hlasy a hudební tělesa

5.14 PŘEDMĚT KOMORNÍ A SOUBOROVÁ HRA

Charakteristika

Předmět se vyučuje od 5. ročníku I. stupně do 4. ročníku II. stupně. S přihlédnutím ke schopnostem lze žáka zařadit do výuky předmětu od nižšího ročníku.

Cílem je rozvoj hudební představitosti, sluchové kontroly, spolupráce v kolektivu a schopnosti vnímat dílo a interpretaci jako celek. Žáci se učí vnímat a poslouchat jeden druhého, vzájemně se přizpůsobit, vnímat rytmus, harmonii, stavbu fráze a rozvíjet sluchovou sebekontrolu.

Žák se učí spolupráci a vzájemnému respektu se svými partnery, kolektivní tvorba je pro žáka přínosem. Výsledky společné tvorby mají možnost žáci prezentovat na vystoupeních školy.

Povinně-volitelné formy v předmětu Komorní a souborová hra pro studijní zaměření:

- Hra na klavír – čtyřruční hra, soubor, hudební skupina, doprovod (na II. stupni)
- Hra na elektronické klávesové nástroje – soubor, hudební skupina, doprovod
- Hra housle – soubor, hudební skupina
- Hra na kytaru/el. kytaru/bas. kytaru – soubor, hudební skupina, doprovod (na II. stupni)
- Hra na zobcovou flétnu/příčnou flétnu/klarinet/saxofon – soubor/hudební skupina
- Sólový zpěv – sborový zpěv, hudební skupina

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

5. ročník

Žák:

- využívá dovednosti z individuální výuky
- zvládá rytmicky a intonačně svůj part
- dbá na přesnou souhru a soulad
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- orientuje se při vzájemném poslechu
- dodržuje zásady společné práce
- respektuje základní dynamiku a dbá na tónovou vyrovnanost v hudebním kolektivu

6. ročník

Žák:

- využívá své poznatky a dovednosti z výuky
- hraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- přizpůsobí se svému spoluhráči, vnímá ho a odpoutá se od vlastního partu
- dbá na přesnou souhru a soulad, dodržuje zásady společné práce
- uplatňuje při studiu skladeb pohotovou orientaci v notovém zápise
- orientuje se v gestech vedoucího hráče (dirigenta)

7. ročník

Žák:

- rozliší sólové a doprovodné části svého partu
- podílí se na tvorbě dynamiky, agogiky, artikulaci a frázování
- dbá na přesnou souhru a soulad
- uplatňuje při studiu skladeb pohotovou orientaci v notovém zápise
- dodržuje zásady společné práce
- orientuje se v gestech vedoucího hráče (dirigenta)

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- uplatňuje získané zkušenosti v kolektivní tvorbě a interpretaci
- rozlišuje sólovou a doprovodnou pozici v hudebním kolektivu
- dbá na souhru, přizpůsobí se kolektivu
- podporuje pozitivním přístupem společnou tvorbu

2. ročník

Žák:

- uplatní dosud získané zkušenosti v kolektivní tvorbě a interpretaci
- rozliší sólové a doprovodné využití nástroje
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- reaguje pohotově na svého spoluhráče a dbá na přesnou souhru a soulad
- přizpůsobí se svým spoluhráčům jak po stránce dynamické, tak i výrazové
- podporuje pozitivním přístupem společnou tvorbu
- pozná při nácviu skladeb gesta vedoucího hráče, případně dirigenta

3. ročník

Žák:

- uplatní dosud získané zkušenosti v kolektivní tvorbě a interpretaci
- rozliší svou sólovou a doprovodnou pozici v hudebním kolektivu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- reaguje na spoluhráče, přizpůsobí se v dynamice, agogice, tempu, dbá na přesnou souhru a soulad
- podpoří svým pozitivním přístupem tvorbu společného díla
- využívá svých interpretačních zkušeností a získaných dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle vlastního výběru
- pozná při nácviu skladeb gesta vedoucího hráče, případně dirigenta

4. ročník

Žák:

- uplatní dosud získané zkušenosti v kolektivní tvorbě a interpretaci
- rozliší svou sólovou a doprovodnou pozici v hudebním kolektivu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- reaguje pohotově na svého spoluhráče, přizpůsobí se mu v dynamice, agogice, tempu, dbá na přesnou souhru a soulad
- podpoří svým pozitivním přístupem tvorbu společného díla
- využívá svých interpretačních zkušeností a získaných dovedností k samostatnému studiu partů nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- pozná při nácviu skladeb gesta vedoucího hráče, případně dirigenta

5.15 PŘEDMĚT SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika

Sborový zpěv zahrnuje hudební tělesa tvořená vokalisty. Dle hlasového obsazení rozlišujeme sbory na mužské, ženské a smíšené nebo na sbory dětské. Tradice pěveckých sborů na českém území je dlouhá a bohatá. Pěvecké spolky byly zakládány od poloviny 18. století. Mezi nejstarší patří spolek Hlahol v Praze. K významným sborům patří Kühnův smíšený sbor, Pražský filharmonický sbor, Pražský komorní sbor, Schola Gregoriana Pragensis, Český filharmonický sbor. Z dětských sborů jsou proslulé Bambini di Praga, Rolníčka Praha a Boni pueri.

Sborový zpěv umožňuje žákům kolektivní interpretaci, vnímání emocí, rozvoj hudební představivosti ve spolupráci s ostatními se zřetelem na potřeby pěveckého tělesa. Žáci se seznamují s hlasovou hygienou, rozvíjí melodickou, rytmickou a tonální představivost. Učí se sebekázni a respektu ke spolužákům, učitel, korepetitorovi, popř. hudebnímu tělesu. Výsledky společné práce prezentují na kulturních akcích.

Učební osnovy – výstupy pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení těla při zpěvu
- dbá na správné dýchání a artikulaci
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise sborové partitury
- reaguje na gesta sbormistra
- zpívá čistě v unisonu
- zopakuje jednoduchou melodii na různé slabiky
- rozliší dynamiku p, mf, f
- zpívá z paměti

2. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení těla při zpěvu
- ovládá základní intonační a rytmická cvičení potřebná k rozvoji pěvecké techniky
- užívá při zpěvu výrazových prostředků
- reaguje na požadavky sbormistra
- dbá na dýchání a sluchovou sebekontrolu
- zpívá lidové či dětské písně v unisonu, případně lidovém dvojhlasu
- rozvine hudební paměť na vybraných písních

3. ročník

Žák:

- využívá základní pěvecké návyky a technické prvky
- vystihne základní dynamiku a agogiku na základě porozumění textu
- zdokonalí měkké nasazení tónu a výstavbu hudební fráze
- ovládá zpěv kánonu a lidového dvojhlasu (tercie)
- reaguje na gesta sbormistra – nástup, konec fráze, mezihry, konec skladby
- zpívá jednoduché umělé písně
- zpívá vybrané písně z paměti

4. ročník

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky, základy správné artikulace
- dbá na hlasovou hygienu
- zvládá dle svých schopností propojení hlasu hrudního a hlavového vhodnými cvičeními
- dbá na vyrovnanost hlasových rejstříků
- zpívá složitější písně v kánonické úpravě a složitější dvojhlas
- ovládá vícehlasý zpěv různých žánrů
- zpívá vybrané písně z paměti

5. ročník

Žák:

- ovládá správné frázování
- užívá při zpěvu vyjadřovacích prostředků
- zpívá písně ve vícehlasé úpravě (odpovídající věku a hlasové vyspělosti)
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby
- orientuje se ve sborové partituru
- zpívá vybrané písně z paměti

6. ročník

Žák:

- ovládá základní pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- dbá na hlasovou hygienu
- zpívá písně různých žánrů
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- užívá větší škály výrazových prostředků
- reaguje na gesta sbormistra
- zpívá vybrané písně z paměti

7. ročník

Žák:

- využívá adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění textu a hudbě, má smysl pro pěvecký projev, hudební frázi a kantilénu
- uplatní vědomě zásady hlasové hygieny
- zpívá lidové a umělé písně ve složitější úpravě
- zpívá vybrané písně z paměti

Učební osnovy – výstupy pro II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zpívá intonačně a rytmicky správně bez opory nástrojového doprovodu
- využívá adekvátní výrazové prostředky a větší rozsah dynamiky, má cit pro pěvecký projev
- využívá již získaných znalostí a dovedností k samostatnému nastudování sborového partu
- reaguje na gesta sbormistra
- zpívá písně různých stylů a žánrů
- zpívá z listu jednodušší skladby a vybrané písně z paměti
- prezentuje se na vystoupeních a akcích

2. ročník

Žák:

- užívá vědomě pěveckou a dechovou techniku
- zpívá intonačně a rytmicky správně bez opory nástrojového doprovodu
- využívá výrazové prostředky a větší rozsah dynamiky, má smysl pro celkový projev
- zpívá písně různých stylů a žánrů
- využívá již získaných znalostí a dovedností k samostatnému nastudování sborového partu
- zpívá z listu jednodušší skladby a vybrané písně z paměti
- reaguje na gesta sbormistra
- prezentuje se na veřejných vystoupeních

3. ročník

Žák:

- užívá vědomě pěveckou a dechovou techniku
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- využívá adekvátní výrazové prostředky a větší rozsah dynamiky, má smysl pro celkový pěvecký projev
- zpívá písně různých stylů a žánrů
- reaguje na gesta sbormistra
- podílí se na celkové tvorbě hudebního díla
- využívá již získaných znalostí a dovedností k samostatnému nastudování sborového partu
- zpívá z listu jednodušší skladby a vybrané písně z paměti
- prezentuje se společně s ostatními na veřejných vystoupeních a dalších akcích

4. ročník

Žák:

- uplatní a plynule propojí hrudní i hlavový rejstřík
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- využívá výrazové prostředky a dynamiku, má smysl pro celkový pěvecký projev
- zpívá písně různých stylů a žánrů
- reaguje na gesta sbormistra
- zpívá z listu jednodušší skladby a vybrané písně z paměti
- prezentuje se společně s ostatními na veřejných vystoupeních a dalších akcích

5.16 ROZŠÍŘENÉ STUDIUM s navýšeným počtem hodin

Charakteristika

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin je určeno pro žáky s hlubším zájmem o hudební obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Z hlediska stavby učebních plánů to znamená povinnost využití minimální disponibilní hodinové dotace dané učebním plánem RVP ZUV a její další navýšení podle individuálních potřeb a možností školy s ohledem na potřebu rozsáhlejšího vzdělávacího obsahu. V rozšířeném studiu I. stupně je použito navýšení o nejméně disponibilní 4 hodiny pro individuální výuku. V rozšířeném studiu II. stupně je stanoveno nejméně 8 hodin pro individuální výuku. Rozšířené studium je určeno pro žáky, kteří prokazují předpoklady výrazného posunu. K návrhu učitele na zařazení žáka se vyjadřuje pedagogická rada. O rozšířeném studiu rozhoduje ředitel školy na období školního roku.

Učební plány rozšířeného studia vychází z učebních plánů studijních zaměření s předměty v základním studiu pro I. a II. stupeň. Ve studiu s rozšířeným počtem hodin je předpokladem zvládnutí většího objemu učiva v ročníkových výstupech, které stanovuje učitel daného studijního zaměření se zřetelem na výrazný rozvoj dispozic žáka. U žáka se předpokládá pravidelná veřejná prezentace a aktivní účast na akcích školy jako nedílná součást rozšířeného studia.

5.16.1 Hra na nástroj – dle studijních zaměření v základním studiu

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině) – obsah a vyučovací činnosti:

Hra na nástroj (1) – studium hry na nástroj, hra z listu, studium partů a příprava k souhře, základy improvizace

Komorní a souborová hra (max. 20) – soubor, hudební skupina

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Předměty											
Hra na nástroj	(1)	1,5-2	1,5-2	1,5-2	1,5-2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	(1)	1	1	1							
Komorní a souborová hra	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	(2)	2,5-3	2,5-3	2,5-3	2,5-3	4	4	3-4	3-4	3-4	3-4

5.16.2 Sólový zpěv – dle studijního zaměření v základním studiu

Vyučovací předměty (počet žáků ve vyučovací hodině) – obsah a vyučovací činnosti:

Sólový zpěv (1) – hlasová výchova, intonační průprava, zpěv s doprovodem, zpěv z listu, popř. zpěv na mikrofon

Sborový zpěv (max. 20) – pěvecký sbor (zpěv unisono, vícehlasý zpěv), hudební skupina

Hudební nauka (max. 20) – základy hudební teorie a dějin hudby, rytmus, intonace a sluchová analýza

Učební plán:

	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Předměty											
Sólový zpěv	(1)	1,5-2	1,5-2	1,5-2	1,5-2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	(1)	1	1	1							
Sborový zpěv	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	1-2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem bez nepovinných předmětů	(2)	2,5-3	2,5-3	2,5-3	2,5-3	4	4	3-4	3-4	3-4	3-4

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika výtvarného oboru

Výtvarný, obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím aktivní, poučené výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka a sdělení jako prostředku komunikace.

Studium ve výtvarném oboru nabízí vedle nových možností vyjádření i témata na základě vnímání okolního světa, umožňuje adekvátně reagovat výtvarnými prostředky, dává ucelený přehled o výtvarném umění, pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění.

Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí výtvarné dispozice žáků – vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost. Výtvarný projev je ovlivněn řadou schopností, jejichž rozvíjení se promítá do utváření osobnosti žáka. S jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným rozvojem se vyvíjejí výtvarné formy, které užívá a které ho obohacují. Základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné.

Žák se učí pojmenovávat a porovnávat výtvarné znaky a prvky výtvarného jazyka, reflektuje názory druhých, respektuje odlišný výtvarný projev. Dokáže intuitivně a posléze vědomě používat výtvarný jazyk, materiály a nástroje. Porozumění výtvarnému jazyku, včetně jeho aplikací ve výtvarném umění, pomáhá nalézat celoživotní vztah k výtvarné kultuře.

Vzdělávací obsah výtvarného oboru je členěn do vzájemně provázaných a podmiňujících se oblastí Výtvarná tvorba a Recepce a reflexe výtvarného umění a je tvořen očekávanými výstupy s důrazem na jejich praktické využití.

6.1 Charakteristika vyučovacích předmětů

Výtvarná tvorba

V předmětu Výtvarná tvorba je žákovi umožněno prostřednictvím tvořivého výtvarného myšlení uplatňovat ve vlastním výtvarném projevu vizuálně vnímatelné znaky. Žák získává vztah k materiálům, nástrojům a osvojuje si základní výtvarné techniky, postupy a dovednosti.

Výtvarná kultura a multimédia

V předmětu je žákovi umožněno objevovat v okolním světě a v uměleckém díle vizuálně vnímatelné znaky, analyzovat náměty a výtvarné problémy s nimi spojené. Žák se seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění, uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách a s využíváním výtvarného vyjadřování a jazyka v umělecké i mimoumělecké oblasti. V oblasti multimédií se žák seznamuje s tvorbou v digitálním prostředí technologií a se základy vlastní tvorby v aplikovaných technologiích.

6.2 PŘÍPRAVNÉ STUDIUM / VÝTVARNÁ PŘÍPRAVKA

Charakteristika

V přípravném studiu výtvarného oboru žák poznává, ověřuje si možnosti a rozvíjí předpoklady k uměleckému vzdělávání ve výtvarném oboru. Žák je veden k návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání a pokračování ve studijním zaměření Výtvarné umění pro I. stupeň.

Vyučovací předmět přípravného studia (počet žáků ve vyučovací hodině: max 15)

Výtvarná přípravka – vyučovací činnosti: základy kresby a malby, základy modelování

Učební plán

Předmět	1. ročník	2. ročník
Výtvarná přípravka	2–3	2–3

Učební osnovy – výstupy v přípravném studiu

Žák:

- Ovládá základy kresebných dovedností – tužkou, uhlím, tuší, suchým pastelem
- Umí vyjádřit svou představu v jednoduchém pojetí kresby – skicy
- Zvládá s podporou učitele zobrazení perspektivy prostoru
- Umí nakreslit a vystínovat podle předlohy zobrazovaný předmět
- Umí si k výtvarné činnosti vybrat s oporou učitele vhodný materiál, styl a technik

6.3 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – VÝTVARNÁ TVORBA

Charakteristika

Studium se dělí na I. stupeň (7 ročníků) a II. stupeň (4 ročníky) základního studia. I. stupeň je zaměřen na rozvoj individuálních dispozic s cílem přípravy žáka na vlastní umělecké aktivity, popř. ke vzdělávání na uměleckých školách. I. stupeň je ukončen veřejnou prezentací prací žáka. Ve II. stupni je kladen důraz na praktické uplatňování získaných znalostí a dovedností se zřetelem na hlubší rozvoj zájmu žáků o výtvarné umění a umožňuje jejich osobnostní růst. Studium I. a II. stupně je ukončeno veřejnou prezentací prací žáka.

Žák v průběhu studia získává základy kresebných dovedností, je veden k dovednosti vyjádřit svou představu v jednoduchém pojetí kresby – skicy a znalosti umět si k tomu vybrat odpovídající materiál, styl a techniku. Žák je seznámen se základy práce s malířskými technikami, se škálou a možnostmi barevných realizací, od jednodušších pastel, aquarel, acryl, popř. olejomalbu. V průběhu vzdělávání je žák seznamován s dějinami výtvarného umění, slohy a styly, významnými autory v kontextu s právě procvičovanou technikou formou „Znalosti – hrou.“ V oblasti multimédií je žák seznámen s možnostmi a využitím ICT pro výtvarnou tvorbu a design s prostorem k vlastní tvorbě.

Vyučovací předměty základního studia (počet žáků ve vyučovací hodině maximálně 15)

Předmět Výtvarná tvorba – oblasti a obsah a vyučovací činnosti pro I. stupeň

Kresba

- seznámení s možnou škálou kresebných materiálů – naučit se vnímat předlohu ku zpracování -
- kresba studijní podle skutečnosti, kresba z představy, kresba ilustrativní -
- podpora rozvoje vnímání předlohy ke zpracování – podpora a rozvíjení osobitého projevu

Malba

- znalost barev a materiálů možných k malbě – naučit se vnímat předlohu ku zpracování -
- umět si vybrat námět a kompozici – barevné podání skutečnosti – studijní malba -
- emotivní malířské podání – podpora a rozvíjení osobitého projevu -
- uplatňování psychologického účinku barev, barevné experimentování

Dekoratивní činnosti

- hravé experimentace s barvou, linkou, tvarem – tvorba výtvarných etud -
- smysl pro rytmus a dekorativní cítění – papírová mozaika

Předmět Výtvarná tvorba – oblasti a obsah a vyučovací činnosti pro II. stupeň

Kresba – kresba studijní, návrhová, kresba technických objektů

Malba – studijní malba, kopie mistrů, volná malba

Dekoratивní činnosti – kombinované výtvarné etudy do oblasti designu – rastry, šablony, fotografie

Objektová a akční tvorba – výtvarný plenér – tvorba vlastní výstavy – landart

Předmět Výtvarná kultura a multimédia – oblasti a obsah vyučovací činnosti

- výtvarný seminář – historie, vývoj a současnost výtvarného umění
- základy dějin výtvarného umění – seznámení s výtvarnými slohy, styly, tvorbou a autory
- multimédia ve výtvarném umění a designu, vlastní tvorba s aplikací ICT v digitálním prostředí

Učební plán:

Předměty	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Výtvarná tvorba	2-3	2,5-3	2,5-3	2,5-3	2,5-3	2,5-3	2,5-3	2-2,5	2-2,5	2-2,5	2-2,5
Výtvarná kultura a multimédia			(1-2,5)	(1-2,5)	(1-2,5)	1,5-2,5	1,5-2,5	1-2,5	1-2,5	1-2,5	1-2,5
Celkem bez nepovinného předmětu	2-3	2,5-3	2,5-3	2,5-3	2,5-3	4-5,5	4-5,5	3-5	3-5	3-5	3-5

Učební osnovy – výstupy předmětu Výtvarná tvorba pro I. stupeň

1. ročník

Žák:

- umí pracovat s tužkou, rudkou, uhlem, pastelem, temperovými a akrylovými barvami
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky (linie, barva, tvar, plocha, kompozice) k realizaci své tvorby – s pomocí učitele dokáže vytvořit jednoduchou koláž a základy geometrické perspektivy

2. ročník

Žák:

- rozezná teplé a studené barvy, kresbu lineární a plošnou
- zvládá tisk z papírové matrice, uplatňuje různé způsoby práce s papírem (mačkání, trhání, stříhání)
- zvládá nejjednodušší typ grafiky – monotyp a základy vzdušné perspektivy

3. ročník

Žák:

- umí stanovit proporce poměřováním, učí se vyjádřit a zobrazit povrch materiálu
- citlivě experimentuje s mícháním barev, používá bělobu a čern
- je schopen převést své pocity a nálady do estetické formy

4. ročník

Žák:

- chápe pojem světelný kontrast, uvědomuje si výrazové vlastnosti barev
- je schopen výběru a kombinace technik

5. ročník

Žák:

- je schopen malířsky vyjádřit barevný kontrast a barevnou harmonii
- kresebně vyjádří objem a zná různé druhy stínování, slovně analyzuje své práce

6. ročník

Žák:

- je schopen kresebného přepisu, dokáže vyjádřit podstatné rysy kresleného objektu
- dovede zpracovat jednodušší úkoly užití grafiky tvorbou pozvánek, novoročenek
- zvládá svým způsobem výtvarné etudy, je schopen zjednodušit tvar či abstrahovat téma

7. ročník

Žák:

- při studijní kresbě dodržuje zásady kompozice
- dokáže vystihnout kontrasty světlých a tmavých ploch, namíchá požadovaný odstín barvy

Učební osnovy – výstupy předmětu Výtvarná tvorba pro II. stupeň

1. ročník a 2. ročník

Žák:

- ve studijní kresbě zvětší i zmenší kreslený předmět
- zvládá nakreslit geometrická tělesa – vystihnout objem, perspektivu
- samostatně kombinuje a propojuje techniky a materiály
- zvládá malbu zátiší i s drapérií, zvládá studii hlavy, v hrubých rysech vystihne podobu

3. ročník a 4. ročník

Žák:

- má svoji představu o barevné symbolice, zušlechťuje svůj osobitý rukopis v kresbě i malbě
- zvládá základy figurální kresby – proporce, zvládá kresbu i malbu postavy v nenáročném postoji
- uplatňuje perspektivu v kresbě i malbě, zvládá kresbu i malbu při zobrazování krajiny

Učební osnovy – výstupy předmětu Výtvarná kultura a multimédia pro I. stupeň

Žák:

- pojmenuje výtvarné slohy, umí pojmenovat základní rozdíly mezi slohy
- pojmenuje výtvarné styly a techniky, zná práce vybraných umělců
- orientuje se v disciplínách výtvarného umění na pozadí historie – malířství, sochařství, akční umění
- zná využití digitálních technologií, zvládá základy uživatelského prostředí aplikací v tvorbě

Učební osnovy – výstupy předmětu Výtvarná kultura a multimédia pro II. stupeň

Žák:

- zná základní znaky jednotlivých slohů, chronologicky popíše vývoj výtvarné kultury do středověku
- v základních rysech zná dějiny výtvarné kultury od pravěku po současnost
- chronologicky popíše vývoj výtvarné kultury až po modernu
- ve 4. ročníku zpracuje práci pro samostatný výtvarný seminář
- ovládá samostatně digitální tvorbu v el. prostředí, tvoří designová zpracování tematických návrh

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

7.1 Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexně a systematicky rozvíjet jedince po stránce tělesné a duševní. Vzdělávání v tanečním oboru žáka seznamuje se stavbou a strukturou lidského těla a poskytuje mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu.

Žák je v průběhu studia veden k rozeznávání a hodnocení estetiky díla včetně hudební složky, scénické výpravy (kostýmy, kulisy), popř. scénického osvětlení a ozvučení.

7.2 Charakteristika vyučovacích předmětů

Taneční průprava

V předmětu Taneční průprava se rozvíjí u žáka předpoklady k uměleckému vzdělávání. Žák je veden ke správným návykům držení těla a základní orientaci v prostoru. Učí se rytmická cvičení. Úkolem a cílem je kultivovat přirozený dětský projev formou hravých cvičení.

Taneční tvorba

Prohlubuje taneční projev žáků, podněcuje tvořivé schopnosti a pěstuje smysl pro vzájemnou pohybovou souhru. Úkolem taneční praxe je vést žáky k druhům tance a dále slouží jako příprava tanečních skladeb a choreografií pro vystoupení. Součástí předmětu je prostor pro hodnocení společného díla, včetně vlastního hodnocení a sebereflexe.

Moderní tanec

Pomocí různých technik rozvíjí taneční techniku, dynamiku, práci s centrem (oblast břicha a bederní páteře), prohlubuje prostorové a hudební citění. Žák si osvojuje správné držení těla, prohlubuje pohybovou koordinaci, smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu. Typickým znakem jsou vytočené pozice nohou, rozsah a plynulé pohyby celého těla. Žák se učí odborné názvosloví.

7.3 PŘÍPRAVNÉ STUDIUM / TANEČNÍ PŘÍPRAVKA

Charakteristika

V přípravném studiu tanečního oboru žák poznává, ověřuje si a rozvíjí předpoklady k uměleckému vzdělávání. Žák je veden k návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání.

Vyučovací předmět přípravného studia (počet žáků ve vyučovací hodině: max. 15): Taneční průprava

Učební plán

Předmět	1. ročník	2. ročník
Taneční průprava	1-2	1-2

Učební osnovy – výstupy vyučovacích předmětů v přípravném studiu

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části svého těla, začíná se orientovat v prostoru (řada, kruh, diagonála)
- zopakuje jednoduché cviky, vytleská jednoduchý rytmus

2. ročník

Žák:

- pojmenuje a ukáže části svého těla, orientuje se v prostoru (řada, kruh, diagonála)
- zvládá cval vpřed a bočně, rozliší různé polohy a předvede je (sed, leh, klek, stoj)
- vytleská jednoduchý rytmus

7.4 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – MODERNÍ TANEC

Charakteristika

Studium se dělí na I. stupeň (7 ročníků) a II. stupeň (4 ročníky). Na I. stupni je zaměřeno na rozvíjení dispozic s cílem připravit žáka na neprofesionální umělecké aktivity, případně ke vzdělávání na středních uměleckých školách, na II. stupni se klade důraz na praktické uplatňování získaných znalostí a dovedností se zřetelem na hlubší rozvoj zájmu žáků o taneční umění a umožňuje jejich osobnostní růst. Studium I. stupně a II. stupně je ukončeno absolventským vystoupením. Studijní zaměření je orientováno na moderní trendy v taneční a hudební tvorbě, např. Hip-Hop, Street Dance, Free-Style ad. **Vyučovací předměty základního studia** (počet žáků ve vyučovací skupině: max. 15):

Moderní tanec – Taneční průprava – Taneční tvorba

Učební plán

Předmět	I. stupeň – ročník							II. stupeň – ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Povinný předmět											
Moderní tanec	1-2	1-2	1-2	1-2	2	2	2	2	2	2	2
Povinně-volitelné předměty											
Taneční průprava	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Taneční tvorba	-	-	1-2	1-2	2	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkový počet hodin	2-3	2-3	2-4	2-4	4	4	4	3-4	3-4	3-4	3-4

Učební osnovy – výstupy

Moderní tanec – I. stupeň

1. a 2. ročník

Žák:

- uplatňuje své znalosti zásad správného držení těla na místě i v pohybu z místa
- zvládá opakovat po učiteli jednoduché vazby se změnou polohy těžiště
- se pohybuje po prostoru různými druhy pohybu (chůze, běh, poskočný krok, cval)
- rozpoznává a pohybem reaguje na tempo a rytmus v pohybu (běh, cval, poskočný krok, chůze)

3. a 4. ročník

Žák:

- zopakuje po učiteli jednoduché pohybové vazby (sed, leh, klek) se změnou polohy těžiště
- zvládá švihové pohyby trupu, končetin, pohyb po prostoru chůzí se sníženým nebo zvýšeným těžištěm
- při improvizaci vyjádří náladu hudebních skladeb, reaguje na dané podněty pohybem
- se podílí na podobě realizované choreografie včetně výběru hudby

5. a 6. a 7. ročník

Žák:

- podle svých možností interpretuje další pohybové vazby na místě i na volnosti
- zvládá rytmická cvičení ve dvou, tři a čtyřdobém taktu včetně synkopy
- podílí na tvorbě choreografie spolu s choreografem a spolužáky, hledá pohybové a výrazové prostředky
- uvědomuje se vlastní pohybové možnosti
- interpretuje nejrůznější vazby se střídáním poloh pohybového centra, obsahující svihy, vlny, impulsy, skoky
- zvládá skupinovou polyrytmiku se zachováním vnitřního rytmu
- interpretuje pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby v polohách na volnosti i v pohybu z místa
- dokáže pohybem reagovat na změny tempa a metrické struktury
- vyjadřuje vlastním pohybem střídání pravidelných a nepravidelných rytmů

Moderní tanec – II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák:

- zvládá vyjádření celé dynamické škály odstupňovaným napětím celého těla
- zvládá základy tanečních technik moderního tance
- dokáže objasnit a vysvětlit pojem vnitřní a vnější prostor
- využívá anatomické znalosti hybnosti těla v tanci
- využívá poznatky týkající se obsahu a formy pohybového sdělení
- hledá vlastní inspirační zdroje a využívá vlastní fantazii a představivost

3. a 4. ročník

Žák:

- využívá dovednosti a znalosti v technice s důrazem na čisté provedení pohybu dle svých schopností a dispozic
- citlivě vnímá skupinu, které je součástí a pracuje na vzájemných vztazích
- zopakuje náročnější pohybové vazby se střídáním těžiště v prostoru a s rozdílnou dynamikou
- vytvoří pohybovou vazbu, která je výsledkem jeho dovedností a znalostí tanečních technik
- používá své tělo jako jazyk, kterým sděluje umělecké představy druhým

Taneční průprava

1. a 2. ročník

Žák:

- správně drží tělo v základních polohách
- zvládá jednoduché cviky v paralelní pozici
- se orientuje v prostoru (řada, kruh, diagonála)
- zvládá složitější rytmus a dynamiku

3. a 4. ročník

Žák:

- zopakuje kroky podle pedagoga, dokonale vnímá taneční prostor
- rozliší různé taneční polohy, zvládá pozice dolních i horních končetin s oporou i na volnosti
- správně drží tělo v základních polohách i v pohybu z místa
- zvládá cviky pro zpružnění vazů a vytáčení v kyčelních kloubech (pérování, švihy)
- správně drží tělo v základních polohách, ovládá pozice horních i dolních končetin
- zvládá jednoduché cviky na volnosti, zvládá cval vpřed, bočně, otáčky na místě
- se zapojuje při řešení choreografického díla (návrhy kostýmů, ad.)
- samostatně vytvoří a předvede jednoduchý rytmus

Taneční tvorba – I. stupeň

3. ročník a 4. ročník

Žák:

- zapamatuje si a předvede pohybový úkol, provede improvizaci na danou hudbu
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- vnímá a hodnotí obsah choreografie, zvládá pohyb s rekvizitou, zvládá pracovat sám i v kolektivu
- rozliší taneční polohy, zapojí se do improvizčních her a improvizace samotné
- rozpozná charakter tance a hudební žánr, zvládá základy správného držení těla zejména v taneční chůzi

5. ročník a 6. ročník

Žák:

- zvládá techniku v prostoru (poskoky, skoky, výskoky), rozliší taneční polohy
- zapojí se do improvizčních her a improvizace samotné, rozpozná charakter tance a hudby
- zvládá základy správného držení těla zejména v taneční chůzi
- vnímá a cítí hudbu, reaguje na změnu tempa v hudbě
- neustále zdokonaluje své fyzické schopnosti a rozsah
- se podílí na podobě realizované choreografie včetně výběru hudby

7. ročník

Žák:

- pracuje s rovnováhou (záklony, skluzy), využívá prostor a pracuje s hudební předlohou
- získává pocit sebejistoty a nadšení, vnímá a hodnotí obsah choreografie
- rozvíjí přirozenost tanečního projevu, vědomě aplikuje zásady a zákonitosti postavení těla
- zvládá v uplatňovat smysl pro plynulý, harmonický a koordinovaný pohyb těla a těžiště

Taneční tvorba – II. stupeň

1. ročník a 2. ročník

Žák:

- tvořivě přistupuje ke ztvárnění podnětů – rozpozná, kultivuje a respektuje specifika
- vyjádří pohybem stavy, nálady, situace – interpretuje zadaný pohybový úkol
- hodnotí vlastní projev – spolupracuje s ostatními v tvůrčích činnostech

3. ročník a 4. ročník

Žák:

- proniká do obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu
- zvládá ztvárnění daného tématu – uvědomuje si pohyb v čase a prostoru, vnímá vnitřní a vnější prostor
- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové činnosti
- uplatňuje bezprostřední emocionální projev s osobitým využitím dostupné techniky pohybu

8. VÝUKA ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu. Individuální plán, který schvaluje ředitel školy, zpracovává a navrhuje učitel předmětu studijního zaměření. Následně je zapsán do třídní knihy. Plán řeší např. pomalejší postup, jiné rozvržení učiva v rámci školního roku apod. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na jeden školní rok.

Individuální vzdělávací plán není součástí ŠVP, nýbrž svébytným dokumentem, který je vytvářen na školní rok. Pravidla pro jeho tvorbu upravuje vyhláška č. 73/2005 Sb. a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem školy na základě žádosti zákonného zástupce, jejíž součástí je vyjádření školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně-pedagogické centrum) nebo doporučení lékaře.

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je ve stejné výši jako u žáků zařazených do běžného základního studia. Pokud žáci se speciálními vzdělávacími potřebami prokážou předpoklady pro studium, jsou přijímáni v souladu s platným zákonem a vyhláškou. Tyto žáky na žádost rodičů a na základě doporučení odborného posudku PPP nebo SPC vyučujeme v souladu se ŠVP speciálními pedagogickými postupy a alternativními metodami, zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení, respektujeme individualitu a potřeby žáka.

Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky, důraz je kladen na přiměřený a rovnoměrný rozvoj klíčových kompetencí. V případě potřeby může být podle vyhlášky č. 73/2005 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění dalších vypracován pro konkrétního žáka vždy na jeden školní rok individuální vzdělávací plán, který schválí ředitel školy a který je nedílnou součástí dokumentace žáka.

9. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení pedagogicko-psychologické poradny a souhlasného stanoviska ředitele školy, zpracovat individuální studijní plán (dále ISP). ISP zpracovává škola na jeden školní rok.

U žáků, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují na studium střední nebo vysoké školy uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovanou institucí, ISP nevytváříme. Výuku přizpůsobíme možností žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima – rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací v individuální výuce, rozšíření obsahu učiva, častější účast na vystoupeních a popř. účast na soutěžích atd.

O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného žáka ve studijním zaměření.

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle ISP, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka. Návrh ISP zpracovává učitel, který ISP předkládá řediteli školy ke schválení. ISP řeší například rychlejší postup ročníkových výstupů, rozšíření obsahu studia. Individuální vzdělávací plán se zpracovává vždy na jeden školní rok.

ISP není součástí ŠVP, nýbrž svébytným dokumentem, který je vytvářen na školní rok. Pravidla pro jeho tvorbu upravuje vyhláška č. 73/2005 Sb. a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem školy na doporučení učitele a na základě jejich mimořádných studijních výsledků, jakými jsou úspěchy na soutěžích, častá účast na vystoupeních, na festivalech apod. Těmto žákům může být přidělena vyšší hodinová dotace na jeden školní rok. Toto navýšení navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy. Navýšení hodinové dotace je zapsáno v rozvrhu hodin, výkazu hodin a žáků a v ISP žáka.

Učitel se u mimořádně nadaného žáka snaží neustále podněcovat jeho zájem a podporovat jeho rozvoj – žák má tak možnost postupovat a plnit výstupy dalších ročníků bez ohledu na výstupy ročníku, do kterého je zařazen. Škola stanovuje směr a výhled jeho dalšího vzdělávání. Pokud je žák vzděláván v kolektivu žáků, snaží se učitel v rámci kolektivu o individuální přístup, vytváří podmínky pro rychlejší rozvoj žáka, jeho prezentaci skupinovou nebo individuální s rychlejší než obvyklou periodou.

Pokud je mimořádně nadaný žák vzděláván individuálně v hudebním oboru škola zařadí žáka do hudebních kolektivů podle stupně jeho hudebního rozvoje. Motivuje žáka častější prezentací jeho výkonů a vytváří podmínky pro jeho veřejnou prezentaci.

10. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

10.1 ÚČEL, FUNKCE A KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáka je prováděno za účelem posouzení znalostí, dovedností a výkonů žáka. Hodnocení je zpětnou vazbou a informací o míře plnění cíle nebo úkolu. Je také motivací k dalšímu studiu a pro zlepšování a zdokonalování schopností žáka a pro odstraňování případných nedostatků.

Funkce hodnocení žáka

- motivační (cít)
- poznávací (rozum)
- informativní (žák, rodič)
- diagnostická (splnění cílů vzdělávání)
- prognostická (kontinuita a progres)

Hodnotíme: standardně (normy, studijní plány) nebo osobní maximum žáka (na základě dispozic)

- absolutní vztahová norma (dle stanovených kritérií)
- relativní vztahová norma (v porovnání s ostatními žáky – ve škole, v regionu)
- individuální vztahová norma (dle dosaženého osobního maxima)

Žák je hodnocen na základě souhrnu následujících kritérií:

- míra dosažení ročníkových výstupů v ŠVP
- odpovědný přístup ke studiu včetně docházky do výuky
- snaha, píle, aktivita, úroveň přípravy na výuku
- spoluúčast na akcích školy a na reprezentaci školy
- odpovědný přístup ke kolektivní práci
- kvalita výsledků vzhledem k osobnímu maximu

10.2 PRAVIDLA PRO STUPNĚ HODNOCENÍ A KLASIFIKACE

Žák je v jednotlivých předmětech učebního plánu studijního zaměření klasifikován v průběhu školního roku a na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- 1 – výborný
Žák zvládá látku uceleně, přesně a úplně. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené dovednosti. Žák plní v plném rozsahu ŠVP pro daný ročník studijního zaměření.
- 2 – chvalitebný
Žák ovládá látku uceleně a přesně. Na základě podnětů učitele je schopen své dovednosti uplatnit. Žák plní rozsah ŠVP v daném ročníku s mírnými nedostatky.
- 3 – uspokojivý
Žák má v osvojených dovednostech nedostatky, které je schopen uplatňovat s intenzivnější pomocí učitele. Žák částečně plní rozsah ŠVP pro daný ročník.
- 4 – neuspokojivý
Žák má závažné nedostatky ve vědomostech a dovednostech, které nedokáže řešit bez pomoci učitele. Žák neplní z velké části nebo vůbec rozsah ŠVP v daném ročníku.

10.3 ZÁSADY HODNOCENÍ A KLASIFIKACE

- základním principem hodnocení a klasifikace je pozitivní hodnocení, učitel hodnotí skutečné znalosti a dovednosti žáka
- při hodnocení a průběžné klasifikaci žáka uplatňuje učitel přiměřenou náročnost
- v průběhu klasifikačního období mohl žák zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici, s čímž mohou souviset mezery a nedostatky v jeho vědomostech
- učitel oznamuje žákovi výsledek hodnocení jeho výkonu, sdělí žákovi klady a nedostatky
- učitel vede evidenci o hodnocení žáka průkazným způsobem tak, aby mohl doložit celkové hodnocení žáka i způsob získávání podkladů pro hodnocení

- učitel archivuje písemné práce (testy) žáků a veškeré podklady pro klasifikaci po celou dobu školního roku (tj. od 1. září do 31. srpna)
- učitel může pro hodnocení a klasifikaci žáka použít další podpůrný materiál (např. hodnoticí list)

10.4 PRŮBĚŽNÉ HODNOCENÍ ŽÁKA

- učitel soustavně sleduje výkony žáka, jeho domácí přípravu a sleduje docházku do výuky
- součástí hodnocení je také aktivní účast žáka na akcích, kterých se škola zúčastní
- žák hudebního oboru je v kolektivních předmětech hodnocen minimálně 2x za čtvrtletí
- v individuální nebo skupinové výuce hlavního je žák hodnocen min. 1x za měsíc
- žák výtvarného oboru je hodnocen nejméně 2x za čtvrtletí
- učitel zapisuje hodnocení do třídní knihy a žakovského sešitu
- učitel oznamuje žákovi výsledek hodnocení jeho výkonu, poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů, u hodnocení je žákovi poskytnuta zpětná vazba

11. VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Oblasti pro autoevaluaci školy

11.1 Podmínky pro vzdělávání ZUŠ

- prostorové podmínky
- materiální a technické podmínky
- personální podmínky
- hygienické a bezpečnostní podmínky

11.2 Průběh vzdělávání ZUŠ

- dodržování norem – ŠVP, školní řád
- aplikace moderních vzdělávacích metod
- využívání pomůcek vč. ICT a AV techniky
- hodnocení a klasifikace žáků, docházka žáka

11.3 Výsledky vzdělávání žáků ZUŠ

- výsledky vzdělávání s ohledem na potenciál
- výsledky hodnocení a klasifikace
- prezentace školy (např. vystoupení, výstavy, festivaly, soutěže, kooperace)

11.4 Spolupráce ZUŠ

- podpora žákům vč. individuálního přístupu
- spolupráce v ZUV (AZUŠ, KUR, OUR, ad.)
- spolupráce školy s partnery a institucemi
- vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a zřizovatele na vzdělávání

11.5 Řízení ZUŠ

- strategie rozvoje školy
- plánování, kontrola a vyhodnocování
- řízení a organizace pedagogického procesu
- vyhodnocování práce pedagogů
- přijímání žáků
- autoevaluace školy
- personální oblast vč. DVPP
- ekonomika a financování školy
- informační a komunikační systém
- regionální spolupráce, partneři školy

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Svárov